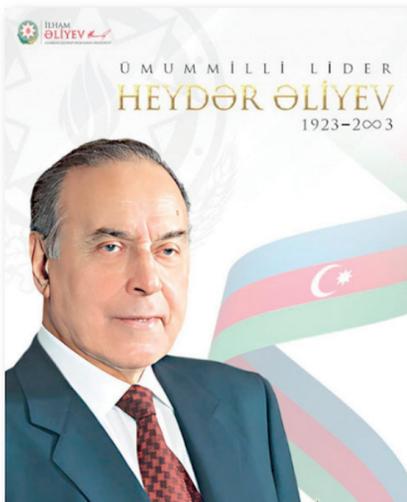

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

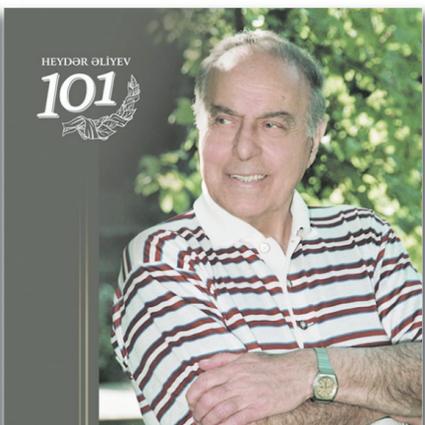
Əliyev

İLHAM ƏLİYEV
ÜMUMMİLLİ LİDER
HEYDƏR ƏLİYEV
1923–2003

Mehriban Əliyeva: Xoşbəxtəm ki...

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Birinci xanım Mehriban Əliyeva ailə, dəyərlər və xoşbəxtlik haqqında danışarkən deyib: Xoşbəxtəm ki, həyatımın böyük hissəsini müasir Azərbaycanın dahi şəxsiyyəti Heydər Əliyevin yanında yaşamışam. Bu nəhəng şəxsiyyətə hədsiz ehtiram, heyranlıq, pərəstiş və sevgi hissini ömrümün sonunadək yaşadacağam. Heydər Əliyev güc və qüdrət, hədsiz intellekt, mətin iradə, yüksək əxlaq və ləyaqət, sonsuz vətənpərvərlik, doğma torpağa və xalqa məhəbbət rəmzidir. O, əlçatmaz ideal və mənim həyatımda əsas Müəllimdir!

Heydər Əliyevin nurlu, xoş xatirəsi qəlbimizdə daim yaşayacaqdır. Xatirimizdədir, sevgi ilə anırıq.

YENİ AZƏRBAYCAN

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərəfəsidir.
Qazet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

11 may
2024-cü il,
sənə
№ 083 (6669)
Qiyməti
60 qəpik

Şuşanın yeni tarixi başlayır...

Ehtiramla anırıq!

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət ediblər

Bax səh. 2

İlham Əliyev:
Burada söz
sahibi bizik!
Qafqazda aparıcı
dövlət bizik!
Bizimlə hər kəs
hesablaşmalıdır!

Bax səh. 3

Müstəqil və bütöv Azərbaycan Heydər Əliyev siyasi irsinin təntənəsidir

Bax səh. 4

“Heydər Əliyev irsi: milli maraqlarla bəşəri dəyərlərin vəhdəti”

Mayın 10-da Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) təşkilatçılığı ilə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 101-ci ildönümünə həsr olunmuş “Heydər Əliyev irsi: milli maraqlarla bəşəri dəyərlərin vəhdəti” mövzusunda tədbir keçirilib.

Tədbirdə əvvəlcə Ulu Öndər Heydər Əliyevin və Azərbaycanın ərəzi bütövlüyü uğrunda canlarını qurban vermiş şəhidlərimizin öz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Sonra Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Çıxış edən YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov tədbir iştirakçılarını salamlayıb və müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu, Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıcısı, xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 101-ci ildönümünə həsr olunmuş tədbirə qatıldıkları üçün təşəkkürünü bildirib. Tahir Budaqov qeyd edib ki, müasir dövlətçilik tariximizin tələp etdiyi məqamları və ən böyük uğurları, heç şübhəsiz, dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır: “Müdrək dövlət xadimi fəaliyyətinin bütün mərhələlərində milli maraqların qorunmasına, mənəvi dəyərlərin və dövlətçilik ənənələrinin yaşadılmasına xidmət edən misilsiz işlər görmüş və Azərbaycanın tərəqqisini təmin etmişdir. SSRİ dövründə Heydər Əliyevin respublikamıza rəhbərliyi zamanı görülən işlər ölkəmizin hərtərəfli inkişafının əsasını qoymuş, həmin dövrdə yaranmış iqtisadi, elmi-texniki və mədəni potensial respublikamızın tam müstəqil dövlət kimi fəaliyyət göstərməsi üçün möhkəm zəmin yaratmışdır. Ümummilli Liderimizin Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Sovetinin Sədri kimi fəaliyyəti də müasir dövlətçilik tariximizin ən mühüm səhifələrindədir. O, həmin dövrdə blokada şəraitində olan muxtar respublikanı ağır sosial-iqtisadi vəziyyətdən xilas edərək dirçəlişinə nail olmuş, müstəqillik ideyası əsasında gələcək milli inkişafın siyasi-ideoloji təməllərini formalaşdırmışdır. Ulu Öndərin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi 1993-2003-cü illər isə Azərbaycanın ən yeni tarixinə müstəqil...”

Bax səh. 5-6

Almatı görüşü - sülh çağırışları, kommunikasiyalarla bağlı bəyanatlar...

Cənubi Qafqazda sülhün öldə olunması, Ermənistan ilə Azərbaycan arasında münasibətlərin normallaşması istiqamətində illərdir davam edən proses mühüm bir mərhələyə qədəm qoyub. Dünyən Almatıda xarici işlər nazirləri səviyyəsində baş tutan görüş bir sıra mühüm məqamlarla yadda qaldı. Məsələnin danışıqlar, beynəlxalq hüquq və ədalət prinsipləri üzrə həllini hər zaman prioritet elan etmiş Azərbaycan sülh prosesinə sadiqlik nümayiş etdirib. İki ildən artıq idi ki, fərqli müstəvilərdə, vasitəçilərin iştirakı ilə keçirilən görüşlər isə mühüm nəticələrə yol açmırdı - xüsusilə, Ermənistanın bəzi addımları konstruktiv yekuna addımlamağa imkan vermirdi. Azərbaycan isə məsələlərin həlli ilə bağlı ikitərəfli görüşlərin neytral zonalarında - hər iki ölkə üçün uyğun sayılan məkənlərdə keçiriləməsinə hər zaman tərəfdar olub. Bizim üçün əsas məsələ müdaxilə edilmədən iki tərəfin münasibətlərinin müəyyənlişməsi istiqamətində uğurların öldə edilməsidir. Almatıda keçirilən görüş ilk növbədə bu məqamına görə seçilir - Almatı yeni dönmədə Ermənistan ilə Azərbaycan arasında müzakirə platformasına çevrilməsi imkanları ötən ayın ortalarında Qazaxıstan Prezidenti Kasım - Jomart Tokayevin İrəvana səfəri zamanı müzakirə predmeti olmuşdu. Qazaxıstan Prezidentinin Astananın İrəvan və Bakının sülh müqaviləsi bağlamaq istəyini alqışlamasına önə çəkəməsi, xoşməramlılıq missiyasını üzünə götürərək danışıqlar üçün platforma təqdim etməyə hazır olduğunu bildirməsi isə bu fikirləri daha da qətişdirmişdi. Yeri gəlmişkən, Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Ermənistanla sülh danışıqlarına dəstək üçün Qazaxıstan tərəfinə təşəkkür edib. O, bu barədə özünün “X” hesabında yazıb: “Azərbaycan-Ermənistan arasında Almatıda ikitərəfli sülh...”

Bax səh. 7

İkitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq platforması...

Azərbaycan və Bolqarıstan arasında mehriban və dostluq münasibətləri son illərdə daha da genişlənərək əsil strateji tərəfdaşlığa yüksəlib. Hər iki ölkənin dövlət başçıları arasında qarşılıqlı səfərləri əlaələrin ruhunu və dinamikasını daha da möhkəmləndirib, yeni imkanlara yoil açib. Bakıda olan Bolqarıstan Prezidenti Rumen Radevin boyan etdiyi kimi iki ölkə arasında qətiyyətli iqtisadi iradə və konkretləşmiş istiqamətlərin hər biri üzrə fəal addımların atılması iqtisadi hərarəti artırıb, iqtisadi perspektivlərin hərkətliliyini daha da sürətləndirib. Bolqarıstanda Azərbaycanın təşəbbüsü ilə gerçəkləşən “Həmrəylik Halqası” layihəsi də məhz bu iqtisadi həmrəyliyin simvolu kimi xarakterizə oluna bilər.

Bolqarıstan ilk növbədə, Azərbaycanın yanacaq nəqlində əsas tərəfdaşlarından biridir. Cənubi Qaz Dəhlizində yer almış və hazırda Avropa İttifaqının (Aİ) genişlənən yanacaq tədarükündə ilk sırada qərarlaşıb. Azərbaycanın enerji siyasətinin səmərəliliyini xüsusi dəyərləndirən rəsmi Sofiya öz enerji təhlükəsizliyinin bir hissəsini məhz Azərbaycan etibar edir. TAP istifadəyə verildikdən sonra əsas alıcılarından biri kimi Bolqarıstan Azərbaycandan daha çox yanacaq nəqli üçün təşəbbüsləri artırır və hazırda bu ölkəyə qaz nəqlinin həcmi 1 milyard 250 milyon kubmetr təşkil edir. 2022-ci ildə bu rəqəm cəmi 600 milyon kubmetr idi. 2024-cü ilin sonunda isə 1,5 milyard kubmetr nəzərdə tutulur. Ancaq bu da Bolqarıstan üçün yetərli deyil və Azərbaycan qazının daha çox idxalına üstünlük verilir. Cənab Radevin vurğuladığı kimi ölkəsi yanacaq təminatının təqribən 50 faizini Azərbaycan hesabına bağlasa da bu rəqəmi 70 faizə qədər artırmaqda israrlıdır. Bu da yuxarıda da vurğuladığımız kimi Azərbaycanın enerji siyasətində əsil tərəfdaş və dostluq, humanizm mövqeyinə gördür.

Azərbaycan Panavropa qaz təchizatçısı kimi fəaliyyətini Avropa məkənlində genişləndirir və enerji təhlükəsizliyi...

Bax səh. 7

Fransızların inamı öldə...

Avropa kontingentinin “dünya hegemoniyası” traktatının reallaşması üçün trampil rolunu oynamış I Səneyə İnqilabından ötən üç əsr “köhnə qitə”ni həm də “arzulanan ünvanı” kimi səciyyələndirmişdi. Son 300 ildə əksəriyyət Avropaya “təhlükəsizlik, rahatlıq və zənginlik” dəyərləndirməsi ilə yanaşırdı. Hətta bir neçə il öncəyə qədər dünyanın əksər regionlarında aparılan sorğularda ən təhlükəsiz bölgə kimi Avropa, xüsusilə Qərbi Avropa dəyərləndirilirdi ki, bu ünvanın yaşam şərtləri olduqca cəlbədicə görünürdü. İkinci, hətta üçüncü dərəcəli sayılan ölkələrdən Avropaya axının səbəbləri sadalanarkən də bu amil xüsusilə qabardılırdı - Avropa rahatlığı, Avropa etimadı, Avropa “hüquq proyeksiyası”. Bu “rahatlığın” bir səbəbi sosial rifahın yüksəkliyi idisə, digər səbəb kimi “qoca qitə”nin insan hüquq və azadlıqlarının “təşəkkül nöqtəsi” sayılması idi. Belə bir təsəvvür vardı - bu qitədə hər şey beynəlxalq hüquqa əsaslanır və hər kəs xoşbəxtdir.

Amma əsil realıq tamamilə fərqli ştrixlərlə söykənən mənəzərdə özünə yer tapır. Başqa sözlə, Avropa heç də “arzulanan qitəsi” deyil - xüsusilə, bu qitədə yaşayan insanların qarşılıqlı olaraq etimad mühiti ən aşağı səviyyədədir. Avropanı özində birləşdirən beynəlxalq statuslu təsisatların ikili standartlara əsaslanan qərar və fikirləri, addımları, yanaşmaları sadə insanlarda inamsızlığın get-gedə artması üçün stimula çevrilir. Xüsusilə, Avropa İttifaqı adlanan “birliyin” xidmət etdiyi korporativ maraqların konturları bolli olduqca hər kəsin fikri dəyişir - təsadüfi deyil ki, hətta Aİ-nin fərqli strukturlarında təmsil olunan parlamentarilər, Aİ üzvü olan dövlətlərin siyasi rəhbərləri qurumun ikili standartlara əsaslanan siyasi xəttini ifşa edir, bu qurumda baş alıb gedən korruptsiya faktlarını, qeyri-hüquqi əsaslı qərarların alınması presedentlərini, maliyyə məxanasiyalarını konkret sənədlərlə və misallarla üzə çıxarırlar. Bu isə, Avropa insanının ilk növbədə yaşadığı ölkənin rəhbərlərinin Aİ-yə “əsas idarəedicə funksioner” kimi baxdığı üçün inamını öldürür, eyni zamanda, qurumun demokratik təsisat olaraq onun...

Bax səh. 7

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət ediblər

Müasir müstəqil Azərbaycanın memarı və qurucusu, xalqımızın dahi oğlu və Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 101-ci ildönümü günüdür.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Ulu Öndərin Fəxri xiyabanda məzarını ziyarət ediblər.

Prezident İlham Əliyev Ümummilli Lider Heydər Əliyevin məzarı önünə əklil qoydu, Ulu Öndərin xatirəsini ehtiramla andı.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirildi. Sonra birinci xanım Mehriban Əliyeva Ümummilli Liderin xatirəsini dərin hörmətlə yad etdi.

Dövlətimizin başçısı və birinci xanım Ulu Öndər Heydər Əliyevin ömür-gün yoldaşı, görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın xatirəsini yad edərək məzarı üzərinə gül dəstələri qoydular.

Tanınmış dövlət xadimi Əziz Əliyevin və professor Tamerlan Əliyevin də xatirələri yad olundu.

Heydər Əliyev Fondunun 20 illiyi münasibətilə Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya təbrik

Ölkəmizin mədəniyyət ictimaiyyəti Heydər Əliyev Fondunun yaradılmasının 20 illik yubileyi münasibətilə Fondun rəhbəri, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevaya təbrik müraciəti ünvanlayıb.

Bu barədə AZƏRTAC-a Mədəniyyət Nazirliyindən məlumat verilib.

Təbrikdə qeyd olunur ki, müasir müstəqil Azərbaycanın qurucusu, xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin xatirəsini əziz tutaraq adının əbədiləşdirilməsi, onun dövlətçilik ideyalarının gələcək nəsillərə ötürülməsi, zəngin irsinin təbliğ edilməsi məqsədilə yaradılan Heydər Əliyev Fondu ölkəmizin milli-mənəvi və mədəni də-

yörlərinin dünyada tanınması istiqamətində yorulmadan fəaliyyət göstərir.

Heydər Əliyev Fondu yaradığı gündən möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu dövlət siyasətində yaxından iştirak edərək Sizin rəhbərliyinizlə Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafı, milli-mənəvi dəyərlərin, multikultural ənənələrin qorunması və onların həm ölkə daxilində, həm də beynəlxalq aləmdə təşviqində mühüm rol oynayır. Bu siyasətin on mühüm istiqamətlərindən olan işğaldan azad edilmiş ərazilərdə bərpa-quruculuq işlərinin aparılmasında, müasir sosial-mədəni infrastrukturun qurulmasında,

Azərbaycan mədəni irsinin ümumbəşəri dəyərlər qismində tanınmasında Fondun verdiyi töhfələr əvəzsizdir.

“Reallaşdırdığınız və dəstək olduğunuz yerli və beynəlxalq layihələr Azərbaycan mədəniyyətinin, tarixinin və dövlətçiliyinin bünövrələrini, xalqımızın özünə və ali dəyərlərə inamını möhkəmləndirir, mədəniyyətimizi hamı üçün ölçənlər və doğma edir. Heydər Əliyev Fondunun Azərbaycanda və onun hüdudlarından kənardə müxtəlif maddi-mədəniyyət abidələrinin qorunması, bərpası və yenidən qurulması istiqamətində, eləcə də beynəlxalq mədəniyyət mübadiləsindəki misilsiz xidmətləri mədəniyyət ictimaiyyəti və xalqımız tərəfindən yüksək dəyərləndirilir”, - deyərək təbrikdə vurğulanır.

Mədəniyyət ictimaiyyətinin Heydər Əliyev Fondunun yaradılmasının 20 illik yubileyi münasibətilə Fondun rəhbəri, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevaya təbrik müraciəti

Prezident Füzulidə...

Köndələnçay su anbarları kompleksinin açılışı mərasimində...

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Füzuli rayonunda Köndələnçay su anbarları kompleksinin təmir-bərpa işləri tamamlandıqdan sonra açılışında iştirak edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin sədri Zaur Mikayılov dövlətimizin başçısına görülən işlər barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, Füzuli rayonu ərazisində, Köndələnçay çayının məcrasında tikilmiş ümumi su tutumu 3,9 milyon kubmetr (faydalı həcmi 3,6 milyon kubmetr), hündürlüyü 14 metr olan Köndələnçay-1 su anbarı

1962-ci ildə istismara verilib. İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə kompleks meliorasiya-irrigasiya tədbirləri çərçivəsində su anbarında müvafiq təmir-bərpa işləri həyata keçirilib. Bundan məqsəd bəndin qurğularının və mexaniki avadanlıqlarının sabit iş rejiminə gətirilməsi və bundan sonrakı istismarı üçün normal vəziyyətinin yaradılmasıdır.

Layihəyə torpaq bəndin yuxarı befyində dağıdılmış bərmannın və bütün bənd boyu beton üzülüyün, qülləli suburaxıcı-sutullayıcının estakadasının və çıxış hissəsinin, eni 6 metr, uzunluğu 283 metr olan səthi sutullayıcının yenidən bərpası, birmərtəbəli gözətçi evinin və çirkab su quyusunun tikintisi, xarici elektrik təchizatının təmin edilməsi və su anbarı ərazisində abadlıq və yaşllaşdırma işlərinin görülməsi daxildir.

Burada daş örtüklü torpaq bəndin yuxarı befyində çökmüş daş örtüyü bərpa olunub, drenaj sistemi və su anbarı ölçü cihazları quraşdırılıb, qülləli suburaxıcının yükdaşıyan elementlərinin dəmir-beton konstruksiyaları, dib borusunun bütün mexaniki və qaldırıcı avadanlıqları, qurğunun estakadası metal və beton konstruksiyaları, eni 6 metr uzunluğu 780 metr olan səthi sutullayıcının bütün beton konstruksiyaları, binanın, mexaniki və hidromexaniki avadanlıqları yenidən qurulub, yarımsansiya və elektrik xətti bərpa olunub, Quruçay üzərində suqəbulədiçi qurğu tikilib. Quruçaydan gələn sular su anbarına yönləndirilib.

Sonra dövlətimizin başçısı Köndələnçay su anbarları kompleksini işə saldı.

Prezident və birinci xanım Şuşada...

Üçüncü yaşayış kompleksinin təməlqoyma mərasimində

Mayın 10-da Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Şuşada inşa ediləcək üçüncü yaşayış kompleksinin təməlqoyma mərasimində iştirak ediblər.

Şuşa rayonunda Prezidentin xüsusi nümayəndəsi Aydın Kərimov dövlətimizin başçısına və birinci xanımaya yeni yaşayış kompleksi barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, Şuşa şəhərində üçüncü yaşayış kompleksinin layihəsi inşası nəzərdə tutulub. Kompleks ümumilikdə 487 mənzildən ibarət olacaq.

Hazırda binanın layihələndirmə işləri başa çatdırılıb. Tikinti işlərinə bu ilin yayında başlanılması planlaşdırılır.

Prezident İlham Əliyev Şuşada üçüncü yaşayış kompleksinin təməlini qoydu.

Çöl Qala məscidində aparılan bərpa işləri ilə tanışlıq

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Şuşada Çöl Qala məscidində aparılan bərpa işləri ilə tanış olublar.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi Anar Ələkbərov dövlətimizin başçısına və birinci xanımaya görülən işlər barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, Heydər Əliyev Fondu Şuşada daha bir tarixi abidənin - Çöl Qala məscidinin bərpası layihəsini həyata keçirir. “PAŞA Holding”in dəstəyi ilə aparılan bərpa işlərinə 2023-cü ildən başlanılıb.

Çöl Qala məscidi XIX əsrdə Şuşa şəhərində fəaliyyət göstərən 17 məsciddən biri olub. Məscid Şuşa şəhərinin yuxarı məhəllələrinə daxil olan Çöl Qala məhəlləsinin Qasım bəy Zakir küçəsində yerləşir. Bu tarixi abidə XIX əsrdə Kərbəlayi Səfərxan Qarabaği tərəfindən inşa olunub. Məscid minarəsiz formada tikilib, Şuşa şəhərinin əksər məscidləri kimi düzbucaqlı, ümumi girişi isə asimetrik şəkildə düzülüşü əsas fasaddan ibarət olub.

Çöl Qala məscidinin interyeri tamamilə İslam mədəniyyətinə uyğundur. Məscidin daxili hissəsi səkkizgü-

şəli dörd daş sütunla bəzədilib. Bu sütunlar ümumi ibadət zalını üç hissəyə ayırır. Məscidin məhrabi ilə üzbucaq ümumi ibadət zalının içərisində qadınlar üçün açıq ibadət zalı tikilib.

Məscid Şuşa şəhərinin işğaldan sonra ermənilər tərəfindən dağıdılıb və talan edilib.

Çöl Qala məscidinin yaxınlığında isə XIX əsrə aid Çöl Qala bulağı yerləşir. Bulağın divarları dördbucaq formasında olub və yaxınlığında yerləşən məscidlərin üstlündə tikilib. İşğal dövründə bulaq da dağıdılıb, daş kitabələri məhv edilib.

Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunda görülən işlərlə tanışlıq, birinci tunelin açılışında...

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunda aparılan işlərlə tanış olub, bu yolda inşa edilmiş birinci tunelin açılışında iştirak edib.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Saleh Məmmədov dövlətimizin başçısına görülən işlər barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, işğaldan azad olunmuş ərazilərin yenidən qurulması və bərpası layihəsi çərçivəsində Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun tikintisi sürətlə davam etdirilir. Mövcud yolun uzunluğu 101, yeni yolun uzunluğu isə 81,7 kilometrdir. Yeni yol 19,3

kilometr qısadır. Birinci texniki dərəcəli yolun 4-6 hərəkət zolağı var. Yol boyu müxtəlif diametrlili 194 suötürücü boru, 38 yeraltı keçid, 11 körpü, 7 tunel və 9 viaduk inşa edilir. Körpülərin ümumi uzunluğu 1557 metr, viadukların uzunluğu 1965 metr, tunellərin ümumi uzunluğu isə bir istiqamət üzrə 6450 metrə yaxındır.

Diqqətə çatdırıldı ki, yolun tikintisi layihəsi üzrə nəzərdə tutulmuş və ümumi uzunluqları (sağ və sol istiqamət) 12,7 kilometr təşkil edən 7 avtomobil tunelindən 6-sında qazma işləri artıq yekunlaşıb. Hazırda tuneldaxili işlər həyata keçirilir. Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolu başlanğıcını Hacıqabul-Horadiz-Ağbənd-Zəngəzur dəhlizi magistral avtomobil yolundan götürməklə işğaldan azad edilmiş Füzuli, Xocavənd, Xocalı və Şuşa rayonlarını birləşdirir.

Sonra dövlətimizin başçısı ümumi uzunluğu 6747 metr olan birinci tunelin açılışını etdi.

Prezident İlham Əliyev işçilərlə birgə foto çəkdi.

Daha sonra Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunda dördüncü tunelin giriş və çıxış hissəsinə baxış keçirildi.

Məlumat verildi ki, yolun 73,7-ci kilometrliyindəki tunelin sol hissəsi 679,8 metr, sağ hissəsi isə 680,6 metrdir. Tunelə qazma işləri başa çatdırılıb. Hazırda daxili işlər görülür.

Üzeyir Hacıbəylinin ev-muzeyində aparılan bərpa işləri ilə tanışlıq

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Şuşada Üzeyir Hacıbəylinin ev-muzeyində aparılan bərpa işləri ilə tanış olublar.

Dövlətimizin başçısına görülən işlər barədə məlumat verildi.

Bildirildi ki, Heydər Əliyev Fondu Şuşa şəhərində Üzeyir Hacıbəylinin ev-muzeyində bərpa işlərini davam

etdirir. Üzeyir Hacıbəylinin evi Şuşada XIX əsrdə inşa olunub. Bina 1959-cu ildə ev-muzeyi kimi

davamı 3-cü səhifədə

Prezident və birinci xanım Şuşada...

Əvvəli 2-ci səhifədə

çə qüvvələrinin vəhşiliyi nəticəsində yalnız 136-sı salamat qalıb, digərləri məhv edilib.

Məlumat verildi ki, binadakı bərpası işlərinə evin ilkin görünüşünə uyğun olaraq analizlərin hazırlanması, bünövrələrin möhkəmləndirilməsi, döşəmənin, fasadların və dam örtüyünün bərpası, daxili və xarici bəzək işləri, qapıların, pəncərələrin, mühəndis-kommunikasiya sistemlərinin quraşdırılması, həmçinin həyətə sahənin yaşıllaşdırılması işləri daxildir. Bu gündə bərpaya layihəsinin hazırlanması, ərazidə mövcud divar daşlarının sökülürək, ölçülərinə görə

Türkiyədəki laboratoriyada tədqiq edilib, konservasiya və restavrsiya hesabları yerinə yetirilib. Muzeyin memarlıq, konstruksiya həlli və mühəndis-kommunikasiya sistemləri üzrə işçi layihələri yekunlaşıb, bünövrənin armaturlanması icra olunub. Ev-muzeyinin daxilində divarlar və arakəsmələr hörlülüb, döşəmənin bərpası işləri görüldü. Həmçinin həyətə sahəni sənəd tarixi görkəmə uyğun hörgü işləri və dekorativ elementlərin qoyulması başa çatdırılıb. 2022-ci ildə başlanan bərpası işləri yekunlaşandan sonra muzeydə ekspozisiya qurulacaq.

Sonra Prezident İlham Əliyev və birinci

xanım Mehriban Əliyeva Şuşada "Şirin su" hamamın bərpası sonrasına açılışında, Aşağı Gövhər Ağa məscidində aparılan bərpası işləri ilə tanış olublar və Mamayı məscidinin bərpası sonrasına açılışında iştirak ediblər.

Prezident İlham Əliyev Xankəndi-Şuşa-Laçın avtomobil yolunda görülən işlərlə tanış olub, Şuşa rayonunun Turşu qəsəbəsinin təməlini qoyub.

Dövlətimizin başçısı Laçın rayonunun Sus kəndində görülmüş işlərlə tanış olub, kəndə köçmüş sakinlərlə görüşüb, "Azərnerji" ASC-nin "Zabux" və "Qarıçışlaq" Kiçik Su Elektrik stansiyalarının açılışlarında iştirak edib.

(Şuşa və Laçında keçirilən tədbirlər barəsində qəzetimizin növbəti sayında tanış ola bilərsiniz)

İlham Əliyev: Burada söz sahibi bizik!

Şuşanın yeni tarixi başlayır...

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Şuşada birinci yaşayış kompleksinin açılışında iştirak edib və şəhərə köçmüş ilk sakinlərlə görüşüblər.

Dövlətimizin başçısına və birinci xanımına kompleksdə görülən işlər barədə məlumat verilib.

Bildirildi ki, ilkin mərhələdə birinci yaşayış kompleksinə köç qrafikinə əsasən 20 ailə olmaqla 88 nəfər köçürülüb. İyirmi üç binadan ibarət yaşayış kompleksinin ümumi sahəsi 8 hektara yaxındır. Kompleksin təməli 2021-ci il avqustun 29-da qoyulub. Yaşayış kompleksi 28-i birotəqlı, 195-i ikiotaqlı, 190-u üçotaqlı, 30-u dördotaqlı və 7-si

beşotaqlı olan 450 mənzildən ibarətdir.

Sonra dövlətimizin başçısı və birinci xanım yaşayış kompleksində və mənzillərdə yaradılan şəraitlə tanış olublar.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Şuşaya ilk köç edən ailələrlə görüşüblər.

Qafqazda aparıcı dövlət bizik! Bizimlə hər kəs hesablaşmalıdır!

Bu gün biz dirçəldilən Şuşanı görürük

Görüşdə çıxış edən dövlətimizin başçısı bu gözəl tarixi hadisə münasibətilə şuşalıları təbrik edib: "Şuşaya xoş gəlmisiniz. Siz otuz iki il vətən həsrəti ilə yaşamısınız, amma bilirsiniz ki, bir an da Şuşanı unutmamısınız, bildiniz və inanırdınız ki, siz buraya qayıdacaqsınız. Mən də bildirdim, mən də inanırdım və Prezident kimi 2003-cü ildən başlayaraq sizi və bütün keçmiş köçkünləri öz doğma vətəninə qaytarmaq üçün əlimdən gələni əsirgəmədim". Prezident bu illər ərzində ölkəmizin gücləndirilmə iqtisadiyyatından, ordu quruculuğundan söz açıb və 44 gün ərzində öz sənələrinə qabağa verərək torpaqlarımızı azad edən fiziki güclü, mədəniyyəti sağlam gənc nəslin forlaşdırıldığını vurğulayıb: "Bugünkü günə görə biz onlara borcluuyq, şanlı Ordumuza borcluuyq. Silahlı Qüvvələrimizə bor-

Onun ən böyük arzusu bu reallıqları görmək idi...

zə sevinmədiklərinə. Qələbəmizə kölgə salmağa çalışdıqlarını, ermənilərlə əlbir olub Zəfərimizi aşağılamaq, ona kölgə salmağa çalışdıqlarını bildirən dövlətimizin başçısı vurğulayıb ki, məhz onların hakimiyyəti can atmaları dövründə və o vaxtkı hakimiyyətin satqın, qorxaq olması səbəbindən Şuşa işğal altına düşdü: "Şuşanı müdafiə etmək üçün çox da böyük qüvvə lazım deyildi. Siz ki, bunu yaxşı bilirsiniz. Şuşa yiyəsiz qalmışdı və Şuşanın düşməne təhvil verilməsi Xalq Cəbhəsinə hakimiyyətə gəlmək üçün yol açdı. İndi baxın, o tarixlərə, tarixi hadisələrə. Bir neçə gündən sonra onlar hakimiyyətə gəldilər, o hakimiyyəti yıxdılar,

bizim işimiz yarımqıç qalacaq və hesab edərək hər kəs anladı ki, Şuşa azad olunmadan biz dayanmayacağıq. Şuşa bizim öyilməz ruhumuzun rəmzidir. Şuşa hər bir Azərbaycan vətəndaşının qəlbində uclar bir güylük iz buraxıb ki, Şuşasız müharibənin uğurlu başa çatması mümkün deyildir".

Dövlətimizin başçısı antiterror əməliyyatı və öz dövlət suverenliyimizin tam bərpası edil-

pleksinin təməli qoyuldu. Keçən il mayın 10-da ikinci yaşayış kompleksinin təməli qoyulmuşdur. Bu birinci yaşayış kompleksində 450, ikincidə 300-ə yaxın, üçüncüdə isə 500-ə yaxın mənzil inşa ediləcək. Onun bir hissəsi artıq hazırdır. Bu gün siz bu mənzillərə köçəcəksiniz. Bütün evlər gözəl memarlıq üslubunda - Şuşanın ənənəvi üslubunda inşa edilmişdir. Şərait çox gözəldir və əminəm ki, uzun

"Mayın 10-u hər birimiz üçün, təbii ki, mənim üçün əziz gündür - Ulu Öndərin doğum günüdür. Onun ən böyük arzusu bu reallıqları görmək idi, işğala son qoymaq idi və məhz onun fəaliyyəti nəticəsində biz inkişaf yoluna qədəm qoyduq" - deyən dövlətimizin başçısı torpaqlarımızın işğal olunmasını səbəb olan hadisələri xatırladıb. Ha-

luuyq, şəhidlərimizə, qazilərimizə borcluuyq. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin".

Uzun illər bu məsələnin danışıqlar yolu ilə həll olunması üçün çalışdığını söyləyən dövlətimizin başçısı aparılan danışıqların və görüşlərin əhəmiyyətsiz qaldığını xatırladıb. O bildirib ki, Ermənistan bizim torpaqlarımızı əbədi işğal altına saxlamaq istəyirdi və onların arxasında duran, guya ki, vasitəçilik edən ölkələr isə bu işğalı əbədi etmək istəyirdilər.

Müharibə zamanı bir çox xarici media nümayəndələrinə müsahibələri zamanı Şuşa haqqında Ona verilən suala cavabını xatırladan Prezident İlham Əliyev deyib: "Şuşasız

məsindən söz açaraq bildirib ki, biz tarixi, özəli torpaqlarımızı işğalçılardan azad etdik, bir daha dövlətimizin gücünü göstərdik, güclü siyasi iradəsini göstərdik. Heç kimlə hesablaşmadan, heç nəyə baxmadan, heç kimdən qorxmadan lazım olan əməliyyatı böyük peşkarlıqla, məharətlə və fədakarlıqla keçirdik.

"Bu gün isə Şuşanın yeni tarixi başlayır. Mən 2020-ci il noyabrın 8-də xalqa müraciətimdə demişdim ki, biz Şuşanı dirçəldəcəyik. Bax, bu gün biz dirçəldilən Şuşanı görürük. Təkcə bu gözəl binalar deyil, Şuşada çox gənşmiş quruculuq işləri gedir. Bu gün Ulu Öndərin doğum günündə üçüncü yaşayış kom-

pləksinin təməli qoyuldu. Keçən il mayın 10-da ikinci yaşayış kompleksinin təməli qoyulmuşdur. Bu birinci yaşayış kompleksində 450, ikincidə 300-ə yaxın, üçüncüdə isə 500-ə yaxın mənzil inşa ediləcək. Onun bir hissəsi artıq hazırdır. Bu gün siz bu mənzillərə köçəcəksiniz. Bütün evlər gözəl memarlıq üslubunda - Şuşanın ənənəvi üslubunda inşa edilmişdir. Şərait çox gözəldir və əminəm ki, uzun

kimiyətsizlik, özbaşnalıq, kaos, hakimiyyət uğrunda gedən mübarizə, hakimiyyətə sərəşməz, qorxaq, satqın, xain insanların yerləşdirilməsi - bütün bunlar Şuşa kimi şəhərin, digər şəhər və kəndlərimizin işğal altına düşməsinin səbəbi olmuşdu: "Təsəffüf insanları hakimiyyətə gəldi. Küçələrdən gedərək bir təhsil almamış, heç bir dövlət işində təcürbəsiz olmayan, heç bir biliyə malik olmayan müdafiə nazirləri, dövlət katibləri, parlament sədrləri, prezident vəzifələrinə yiyələndilər və bunun acı nəticəsini Azərbaycan xalqı çəkdi. Şuşanı müdafiə etməyə söz verən, əks təqdirdə öz başına güllə çaxmağa söz verən o ünsür gərəsən indi hansı hissələr yaşayır? Əminəm ki, bu günə sevinmir". O vaxt hakimiyyətə can atan AXC-Müsavat cütliyünün tör-töküntülərinin ekseriyətinin Zəfərimi-

çevriliş etdilər. Xalqın haqlı etirazını, necə deyirlər, öz tərəflərini çəkmək üçün Şuşanı, sonra Laçını, ondan sonra Kəlbəcəri qurban verdilər. Bununla da keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti Ermənistanla də-fakto coğrafi nöqtəyi-nəzərdən birləşdi.

Azərbaycan xalqının böyüklüyü bir daha 1993-cü ildə özünü göstərdi. Xalq Ulu Öndərə mübarizə edib onu hakimiyyətə dövt etdi. Çünki Azərbaycan xalqı bildirdi ki, o baladan onu ancaq Heydər Əliyev qurtara bilər. O vaxt - 1994-cü ildə əldə edilmiş atəşkes məcburi bir addım idi və biz heç vaxt o atəşkeslə barışa bilməzdik, nə mənim atam, nə də mən. Onun ömrü bu günü görməyə çatmadı. Biz - onun davamçıları, onun və Azərbaycan xalqının arzu-larını can etdik və tarixi Zəfər əldə etdik".

Bizimlə hesablaşmasalar, peşman olacaqlar

Bu gün bizim tələbimizlə Qaxaxın dörd kəndinin qaytarıldığını söyləyən Prezident vurğulayıb ki, Qafqazda aparıcı dövlət Azərbaycanıdır: "Bir tələbimizlə qaytarılır, bax, belə də olmalıdır. Bundan sonra belə də olacaq. Burada söz sahibi bizik, Qafqazda aparıcı dövlət bizik, iqtisadi, siyasi, hərbi, hər cəhətdən aparıcı dövlət bizik, bizimlə hər kəs hesablaşmalıdır. Həm Ermənistan, həm onun arxasında duran, onlara yalançı vədlər verən xarici dairələr bizimlə hesablaşmasalar peşman olacaqlar".

Azərbaycanın heç vaxt müharibə istəmədiyini öne çəkmək dövlətimizin başçısı bildirib ki, bu gün də müharibə istəmirik, bizə torpaqlarımız lazımdır: "Minsk qrupunun 28 ildəki fəaliyyəti Azərbaycan xalqına qarşı yönəldilmişdir. Onların yalançı vədləri və fəaliyyətsiz-

istəmirdilər. Onlar bu torpaqları ermənilərə vəd vermişdilər. Necə ki, sovet dövründə ermənipərəst Qorbaçov və ondan sonra Yeltsin bu torpaqları ermənilərə vəd vermişdilər və Fransa da, Amerika da, həmçinin. Bu gün də baxın bizə qarşı, kimlər, necə deyirlər əsas rol oynayırlar - Fransa və Amerika. Bunu açıq demək lazımdır, daha çox Fransa. Onlar da bilməlidirlər ki, bizim iradəmizdən kənar bu bölgədə heç bir məsələ həll olunması deyil. Hansısa səfirin Şuşaya gəlməsi bizə minnət kimi təqdim edilməməlidir. Gəlir gəlsin, gəlir, heç lazımdır deyil. Guya onları gəlib-gəlməməsi ilə nədə deyirsiniz, heç nə deyirsiniz. Burada, bu torpaqda söz sahibi bizik. Bizim siyasətimiz beynəlxalq hüquqa və ədalətə əsaslanır. Əgər bu gün ye-

liy təsadüfi deyildi. Onlar məsələni həll etmək

nə də görsək ki, Ermənistan re-vansistlər baş qaldırır, Fransa Ermənistanla öldürücü silahlar verir, o silahların kritik həddə çatmasını görsek, onda bizdən heç kim inciməsin. Hər halda hər kəs bilir ki, biz nəyə qadirik, Ordumuz nəyə qadirdir və iradəmiz nə qədər möhkəmdir. Heç kim bizim qabağımızda dura bilməz. Heç kim bizə heç nə diklətə bilməz və bizim daxili işlərimizə müdaxilə edə bilməz. Nəyi lazım bilirsək, onu da edəcəyik. İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra biz Ermənistanla demişdik ki, gəlir, sərhədi ədalətli müəyyən eləyək. Yox, istəmirsiniz, onda biz deyəcəyik, harada istəyirik orada da sərhəd olacaq. Neyləyəcək, kimə zəng edəcək, lap 100 dəfə zəng etsin, nəticəsi nə olacaq? Həm Azərbaycan xalqına, həm də bu bölgəyə marağ göstərnlərə bir daha demək istəyirəm ki, bizimlə hesablaşmadan burada bir addım da atılmamalıdır bundan sonra. Əminəm ki, mənim sözlümü eşidirlər, bilirlər mən nəyi deyirəm, onu da edirlər".

bu günə sevinmir". O vaxt hakimiyyətə can atan AXC-Müsavat cütliyünün tör-töküntülərinin ekseriyətinin Zəfərimi-

luuyq, şəhidlərimizə, qazilərimizə borcluuyq. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin".

luuyq, şəhidlərimizə, qazilərimizə borcluuyq. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin".

luuyq, şəhidlərimizə, qazilərimizə borcluuyq. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin".

luuyq, şəhidlərimizə, qazilərimizə borcluuyq. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin".

luuyq, şəhidlərimizə, qazilərimizə borcluuyq. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin".

Müstəqil və bütöv Azərbaycan Heydər Əliyev siyasi irsinin təntənəsidir

Ulu Öndər Heydər Əliyev fərqli siyasi sistemlər şəraitində Azərbaycan xalqının dövlətçilik irsinin qorunub saxlanması, müstəqil dövlət ideyasının gerçəkləşməsi prosesində ölkəmizi mürəkkəb, olduqca təlatümlü mərhələlərdən fəvqəladə siyasi uzaqgörənliyi ilə çıxararaq Ümummilli Lider səviyyəsinə yüksəlmiş tarixi şəxsiyyəti və böyük dövlət xadimidir. İstər sovet, istərsə də müstəqillik dönmədə Azərbaycan xalqını təhdidlərdən qorumağı, dövlətçilik prinsiplərini sağlam təməllər üzərində möhkəmləndirməyi, Vətənin bütövlüyünü, xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərini yaşatmağı həyatının əsas əməlinə çevirmiş Ulu Öndər öz şəxsiyyəti və mübarizə yolu ilə gələcək nəsilləri yeni qələbələrə ilhamlandıran nümunə yaratmışdır. Heydər Əliyevin 95 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə çıxış edən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev demişdir: “Cəmiyyətin ictimai-siyasi quruluşundan asılı olmayaraq, Heydər Əliyev bütün dövrlərdə xalqın dəstəyini hiss edərək Azərbaycanı inamla irəliləyən aparıcıdır. Sovet dönmədə və müstəqillik dövründə Azərbaycan üçün, xalqımız üçün ən həlledici anlarda Heydər Əliyevin liderlik keyfiyyətləri, onun müdrikliyi, düşünülmüş siyasəti və cəsarətli addımları xalqımızı böyük bələdlərdən xilas etmişdir. Xalq ona inanırdı, onu sevirirdi və bütün dövrlərdə ona arxa-dayaq olmuşdur”. Tam məsuliyyətlə deyə bilərik ki, hər bir vətənpərvər insanın yaddaşında əbədiləşmiş möhtəşəm obrazı, prinsiplərinə sadıqlığı və fədakar mübarizəsi ilə Heydər Əliyevin həyat yolu Azərbaycan xalqının mənəvi xəzinəsidir.

Böyük siyasi fəhmi və qətiyyəti ilə cəmiyyət üçün tələyüklü və həlledici anlarda liderlik missiyasını həyata keçirmiş tarixi şəxsiyyətlərinə roluna müxtəlif zaman bucağından yanaşanda bəzən fərqli mülahizələr ortaya çıxır. Böyük şəxsiyyətlərin mübahisələndirilməsi və ya tarixdə şəxsiyyətlərinə roluna dair irəli sürülən müxtəlif mülahizələr daim müzakirə predmeti olmuşdur. Ulu Öndər Heydər Əliyevin zəngin siyasi irsinə mənəvi baxış kontekstindən nəzər saldıqda, onun fəaliyyət göstərdiyi dövrün konyunkturasına sığmayan və öz xalqın inamı ilə gələcəyə hesablanmış qətiyyətli siyasətinin alternativsizliyi heç vaxt mübahisə dönməmişdir. Böyük şəxsiyyət çoxşaxəli, dinamik fəaliyyəti dövründə daim gələcəyə hesablanmış müzakirələrə, fərqli düşüncələrə açıq olmuş, onun özündən sonra miras qoymuş zəngin siyasi irsini hansı aspektlərdən yanaşılmasından, hansı metodika ilə tədqiq edilməsindən asılı olmayaraq, daim öz aktuallığını saxlamışdır. Heydər Əliyev irsi yalnız Azərbaycan xalqı üçün deyil, dünyada haqqın, ədalətin bərqərar olması, beynəlxalq hüququn prinsiplərini qorunması uğrunda mübarizə apararaq bütün xalqlar və liderlər üçün siyasi məktəbdir. Buna görə də yalnız milli bucaqdan deyil, həm də global kontekstdə Ulu Öndərin özəmətlə obrazına nəzər saldıqda, onun mahiyyətini daha dərindən dərk etmək mümkündür.

Heydər Əliyevin 1969-cü ilin iyulundan başlayaraq Azərbaycan rəhbərlik etdiyi dövrdə əsas qoyulmuş milli inkişaf prosesi onun yorulmaz fəaliyyətinin, əzmkarlığının bəhrəsidir. Ulu Öndər ömürünün 70-80-ci illərini “coşğun inkişaf” dövrü kimi səciyyələndirərək həmin mərhələnin mahiyyətini olduqca düzgün ifadə etmişdir. Müstəqil Azərbaycanın əsaslı iqtisadi, habelə mənəvi bünövrəsinin möhkəmləndirilməsi həmin dövrdə Heydər Əliyevin hakimiyyəti illəri olmuşduq, indiki qüdrətli Azərbaycanı söhbət açmaq çətin, hətta mümkünsüz olardı. Sadəcə, təkzibolunmaz və artıq tarixdə yazılacaq həkk olunmuş faktlara nəzər saldıqda müstəqil Azərbaycan bünövrəsinin hansı mətin iradə və uzaqgörənliklə inşa edilməsi haqqında təsəvvürümüzü bir daha aydınlaşdır.

Ulu Öndərə qədər Azərbaycan keçmiş müstəqil respublikaların arasında sosial-iqtisadi inkişafın bütün parametrləri baxımından geridə qalmış, aqırlı təməllü, zəif kond təsəvvüfatı respublikası kimi tanınırdı. Uzun illər məsul vəzifələrdə çalışmış Heydər Əliyev həm övcedə vəziyyəti şərtləndirən səbəbləri öyrənsən bilər, həm də mümkün qədər qısa vaxtda əsəndi dönmə yaratmaq üçün yeni konseptual yanaşmanın, əsaslandırılmış inkişaf strategiyasının zəruriliyini gördüdü. Respublikaya rəhbərliyinin ilk günlərində qarşıda duran vəzifələri və əsas hədəfləri açıqlayan Heydər Əliyev problemləri cəsarətlə dilə gətirməklə yanaşı, həm də sürətli və davamlı inkişafın yollarını açıq şəkildə bəyan edərək təkəzə Azərbaycanın deyil, SSRİ kimi böyük bir dövlətin durğunlaşmağa doğru gedən monoton həyatına və idarəçilik sistemində yenilik gətirdi. Azərbaycan qısa zamanda tikinti-quruculuq arenasına çevrildi, respublikada ilk dəfə ölkə əhəmiyyətli obyektlərin əsas qoyuldu, müasir sosial-iqtisadi infrastrukturun yaradılmasına başlandı, cəmiyyəti təhdid edən mənfəətli hallara koskin mübarizəyə start verildi. 1970-1980-ci illərdə Azərbaycanda sonayədə və elmi-texniki tərəqqinin müəyyən edən səhələrdə, o cümlədən məşinayırma və metal emalında, neft və neft kimyası sənayesində istehsalın həcmi sürətlə artdı, eyni zamanda, elektron, radio və digər yeni sənaye sahələri yaradıldı.

Sovetlər birliyinin inzibati-amirlik sistemi şəraitində yalnız respublikanın davamlı inkişafı deyil, eyni zamanda, xalqın milli-mənəvi dəyərlərinin qorunub saxlanması Ulu Öndərin ciddi önəm verdiyi və diqqət mərkəzində saxladığı prioritetlərdən olmuşdur. Heydər Əliyevin çox sonralar dediyi “Azərbaycan varlığı bizim on böyük tarixi sərəvətimiz, bütün azərbaycanlıların qazandığı on böyük nailiyyətdir” fikri onun fəaliyyətinin bütün dövrlərindən başlıca prinsip, qurmuş xətt kimi keçir. O, mənəvi dəyərlərimizin əsas qaynağı, xalqımızı birliyə birləşdirən mühüm dayağ olan Azərbaycan dilinin dövlət dili statusu səviyyəsinə yüksəldilməsinə nail olmuş, mədəniyyətimizin, incəsənətimizin inkişafına diqqət və qayğısını əsirgəməmişdir.

Bələliklə, Heydər Əliyev dövrünün inkişaf tempindən geridə qalmış və milli ucaq hesab olunan respublikanı birincilər sırasına yüksəldərək özünü liderlik, müstəsna istedadla malik təşkilatçı keyfiyyətlərini nümayiş etdirmişdir. Buna görə də Ulu Öndərimiz SSRİ Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin Siyasi Bürosunun üzvü və Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini kimi yüksək vəzifələrə irəliləmişdir. 2024-cü il aprelin 22-də Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin Baykal-Amur Magistralının 50 illik yubileyi münasibətilə demir yolu sahəsinin veteranları və işçiləri ilə birgə görüşündə səsləndirilmiş fikirlər böyük bir ölkənin sosial-iqtisadi həyatının mühüm sahələrində rəhbərlik etmiş Heydər Əliyevin fəaliyyətini olduqca düzgün ifadə edir. Rusiya Federasiyasının iki dəfə noqlıyyət yolları naziri olmuş Gennadi Fədeyev BAM ilə birbaşa əlaqəsi olan şəxs kimi xatirələrini bölüşürək demişdir: “Biz Heydər Əliyevlə oğlu haqqında danışanda insanlarda belə bir tə-

əssüratın yarandığını görürük: o, insanları çox sevən insan idi. O, kilometrərlə deyil, tonlarla deyil, talərlə, BAM-çılarla və ya digər müddət ərzində işlədiyi soraitle maraqlandırdı. O, heyrtəməz rəhbər idi”.

Bəli, milyonlarla insanın səmimi inamı, etibar Heydər Əliyev siyasətinin həmişəşaxərlərinə və əbədiyyətinə rəhbərdir. Böyük Britaniyanın Baş naziri olmuş Uinston Çörçildən vəzifədən getdikdən sonra soruşurlar ki, hakimiyyəti illərində gördüyü hansı işləri səhv hesab edir. Cavabında o deyir:

“Mən işləri görürək kimlərin sonralar nə düşüncəyə gətirdiklərini, konkret şərhlərdə ingiliss xalqı üçün nəyi doğru, faydalı bildirmə, onu da etmədim”. Ulu Öndər Heydər Əliyev də mübarizəyə şəxsiyyət və lider kimi gərgin mübarizəsini yalnız öz xalqının istək və arzularının həyata vəsiqə alması üzərində qurmuşdur.

Heydər Əliyev heç vaxt öz xalqının tələyinə biganə qalmamış, hətta həyatının riskə ataraq Azərbaycan haqq mübarizəsinin öhdünə getmiş, böyük uzaqgörənliklə onu doğru məcraya yönəltdirmişdir. 1990-cı ilin Qanlı Yanvarından sonra həyatına yönəlmiş təhdidlərə baxmayaraq, sovet ordusunun Bakıda təhdidiyə qətləminə cinayət andlarını və bu məsələdə əli olanların cəzalandırılmasını qətiyyətlə tələb etmişdir. Heydər Əliyev yenə də həyatının riskə ataraq, silahaşaqların təqib olunduğunu, qətlə yetirildiyini bilib-bilə Bakıya qayıtmış, tarixinin on acı günlərini yaşayan xalqı ilə birlikdə, onun tək qoymamışdır.

Tarixin qırılma anlarında heç də bütün siyasi liderlərin bacarmadığı qətiyyəti və zamanın sınağından çıxması güclü xarakterini siyasi təkəzəkdə nümunə yaratmış Heydər Əliyev ömrü ərzində prinsipiallığı, mətinliyi, dövlətçilik dəyərlərini sadıqlığı eks etdirir. Bakıdakı bədxahlardan, millətin siyasi iradəsi ilə hesablaşmayan marginallaşmış dairələrin təzyiqi nəticəsində doğma yurdu Naxçıvana getməli olan Ulu Öndər düşmənlər əhatəsində qalmış muxtar respublikada Azərbaycanın iştiaqlılığını uğrunda mühüm addımlar atmışdır. 1990-cı il noyabrın 17-də Heydər Əliyevin sədrliyi ilə işə başlayan 12-ci çağırış Naxçıvan Ali Sovetinin birinci sessiyasında qəbul olmuş “Naxçıvan MSSR-in adının dəyişdirilməsi haqqında”, “Naxçıvan MR Ali Dövlət hakimiyyəti orqanı haqqında”, “Naxçıvan Muxtar Respublikasının dövlət rəmzləri haqqında” və digər mühüm qərarlar Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpası prosesində əhəmiyyətli rol oynamış tarixi sənədlər olmuşdur.

Azərbaycan 1993-cü ildə növbəti dəfə tarixin qırılma anını yaşayırdı: elan olunmamış müharibədəki məğlubiyyətləri siyasi fürsət bilən AXC-Müsavat cütüylü ölkəni vətəndaş mübarizəsinə sürükləmişdi, hələ formalaşmamış dövlətçilik bəzi qüvvələrin əlində oyucağa çevrilmiş, ayrı-ayrı bölgələrdə separatizm meyilləri baş qaldırmışdı. Çoxrak sınağa çökülən xalqın gələcəyə ümidli tikənməsi, insanları övladlarını, Vətənlərini sabahı üçün narahat olmur, darınlıq bəhrədən çıxış yolları axtarırdılar. Xalqın ümummilli axtarışlarının ünvanı yəndə də Heydər Əliyev şəxsiyyəti oldu. Ulu Öndər Naxçıvanın Bakıya qaydında ölkə artıq vətəndaş qarşıdurmasından astanasında idi, dövlətin idarəçiliyinə məsul olan şəxslər işə öz həyatlarını xilas etmək üçün qaçıb girmişdilər.

Heydər Əliyevin həmin dövrdəki fəaliyyəti, sözün əsl mənasında, siyasi ustalığı, dərindən zəka, müdriklik, fədakarlıq və vətənpərvərlik nümunəsidir. Ulu Öndər xarici təhdidlər, hərbi təcavüz, daxili qarşıdurmalar, habelə sosial və iqtisadi fəlakət vəziyyətində olan ölkəni faktiki məhv olmaqdan xilas etdi, dövlətçiliyimizə qarşı yönələn çoxsaylı təhlükələr, qiyamlar, sui-qəsdlər onu yolumdan döndərmədi, müstəqilliyimizə bəşiyində böyümək istəyən daxili və xarici qüvvələrin məkrli planları iflasa uğradı. Azərbaycan öz dahi liderini, böyük oğlunu səyləri nəticəsində tarixin sınağından şəərələ çıxaraq torəqi yolu ilə irəlilədi, inkişaf etdi, dünya xəritəsində layiqli yerini tutaraq müstəqilliyini əbədi və dönməz etdi.

Dünya tarixindən məlumdur ki, liderlərin uğur qazanmasında onların şəxsi keyfiyyətləri ilə yanaşı, xalqına bağlılıq, fəaliyyətində milli maraqların prioritetlik səviyyəsi kimi amillər də mühüm rol oynayırdı. Liderlər xalqı düşündürən problemlərin yalnız nəzəri həlləni göstərməklə kifayətlənmir, həm də onları aradan qaldırılmasına bilavasitə rəhbərlik edirlər. Liderin tarixdə rolu öz xalqı üçün gördüyü işlərin miqyası və əhəmiyyəti ilə ölçülür. Bu baxımdan Heydər Əliyev Ümummilli Lider kimi müstəqil Azərbaycana rəhbərliyi dövründə uzaqgörən siyasəti ilə xalqımızın maraqlarını reallaşdırmış və onun tələyində müstəsna rol oynamışdır.

Heydər Əliyev Azərbaycanda dövlət institutlarının fəaliyyətini və dövlət idarəçilik sistemini yenidən qurmuşdur. 1994-1995-ci illərdə dövlət çevrilişi cəhdlərinin qarşısını alaraq və ictimai-siyasi sabitlik təmin edildikdən sonra Ulu Öndər bütün gücünü və enerjisini bir tərəfdən fəal diplomatiya vasitəsilə ölkəmizin beynəlxalq əlaqələrinin qurulmasına və möhkəmlənməsinə, ərazi bütövlüyü probleminin həllinə, digər tərəfdən isə sosial-iqtisadi inkişaf məsələlərinə yönəltdirmişdir.

1994-cü ildə dünyanın aparıcı dövlətlərinə təmsil edən böyük neft şirkətləri ilə Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda neft və qaz yataqlarının birgə işlənilməsinə nəzərdə tutan “Əsrin müqaviləsi” imzalanmışdır. Bununla da Azərbaycanca-

nın neft strategiyasının əsası qoyulmuş və onun dünyada geoiqtisadi mövqeyi güclənmişdir. Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafında mühüm rol oynayan bu nəhəng layihə Heydər Əliyevin əzmkar və prinsipial fəaliyyətinin təntənəsi kimi tarixə düşmüşdür. Ümummilli Liderin məqsədyönlü siyasəti nəticəsində ölkəmizin enerji təhlükəsizliyinin əsası qoyulmuş, Azərbaycan beynəlxalq məşhurluq dahlizləri ilə bağlı layihələrin reallaşmasını yaxından və fəal iştirak etməyə başlamışdır.

Heydər Əliyev Azərbaycanın xarici siyasətinə

Prezident İlham Əliyev Ümummilli Lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə 1993-2003-cü illərdə həyata keçirilmiş müstəqil dövlət quruculuğu prosesinə və əldə olunmuş nəticələrin Azərbaycanın sonrakı tələyində roluna siyasi qiymət verərək demişdir: “10 il ərzində Azərbaycanda dövlət quruculuğu işində çox böyük addımlar atılmışdır və bu addımlar bu gün bizim uğurlu siyasətimizi şərtləndirir”.

2023-cü il mayın 10-da Şuşa şəhərinə səfəri zamanı çıxışında cənab Prezident bildirmişdir: “Ulu Öndərin Azərbaycan xalqı qarşısında xidmətləri misilsizdir və biz - onun davamçıları onun yolu ilə gedirik. 2003-cü ildə prezident seçkiləri əfəsinə xalqın mübarizət edərək demişdik ki, əgər mənə etimad göstərilərsə, mən Heydər Əliyev siyasətinə sadıq qalacağam. Azərbaycan xalqı mənə inandı və mən də sözümdə durmuşam və duracağam”.

Bu gün fəxrli yaşadıqımız, qurur duyduğumuz müstəqil və güclü Azərbaycan dövləti Heydər Əliyev siyasi irsinin və onu ardıcılı şəkildə zənginləşdirən, inkişaf etdirən Prezident İlham Əliyev siyasətinin təntənəsi və zirvəsidir. Sağlam təməl üzərində davam etdirilən, milli maraqlara əsaslanan, müasir dövrün çağırışlarına cavab verən bu siyasət qarşında gələcək dövrdə də əldə edəcəyimiz nailiyyətlərin əsasında dayanacaqdır.

Bu gün Azərbaycan təkəzə postsəvət məkanında deyil, daha geniş coğrafiyada iqtisadi gücünə, milli iqtisadiyyatın komiyyət və keyfiyyət göstəricilərinə görə qabaqcıl yerlərdən birini tutur. Beynəlxalq maliyyə təşkilatlarının hesabatlarında Azərbaycan dünyada ən yüksək iqtisadi artıma malik olan, islahatlar həyata keçirən və investisiya yatırılan ölkə olduğu bildirilir. Bunu təsdiq edən faktlardan biri kimi “Financial Times” qrupunun “FDI Intelligence” nəşrinin 2023-cü ildə ən çox birbaşa xarici investisiya yatırılan dünya şəhərlərinin TOP 100 reytingində Bakının 3-cü yerdə qorularlaşması göstərmək olar. Ölkəmizdə makroiqtisadi sabitlik qorunur, adambaşına düşən milli gəlir və strateji valyuta ehtiyatları idən-ildə artır, qeyri-neft sektorunun iqtisadi artımda payı əsaslı şəkildə yüksəlir, iqtisadiyyata investisiya qoyuluşunun miqdarı çoxalır və bərpəolunan enerji mənbələrinin istifadəsinin həcmi genişləyir. Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət proqramlarının həyata keçirilməsi nəticəsində şəhər və rayonlarda müasir infrastruktur formalaşdırılmış, sahəkarlıq inkişaf etmiş, əhalinin məşğulluq səviyyəsi və rifah halı yüksəlmişdir.

Azərbaycanın təşəbbüsü və yaxından iştirakı ilə nəhəng enerji və noqlıyyət layihələri reallaşdırılmışdır və bu proses davam edir. Təbii resurslara əsaslanan iqtisadiyyatdan “biliklər iqtisadiyyatına” keçid artıq sürətlə təmin olunması strateji inkişaf hədəfləri sırasında xüsusi yer tutur. Cəmiyyət həyatının müxtəlif sahələrində rəqəmsal texnologiyaların və innovasiyaların tətbiqi genişləyir. Ölkəmizin beynəlxalq texnoloji, innovativ və iqtisadi mərkəzlərlə əlaqələrinin inkişafı, telekommunikasiya, tranzit və noqlıyyət xidmətləri inkişaf edir.

Prezident İlham Əliyevin xarici siyasəti Azərbaycanın dünyada mövqeyini möhkəmləndirmiş, milli strateji hədəflərinin reallaşmasını təmin etmiş, ölkəmiz bölgədə güc mərkəzinə, beynəlxalq dialoq və əməkdaşlıq məkanına çevrilmişdir. Azərbaycan növbəti bəşəriyyəti narahat edən problemlərin həllinə dair beynəlxalq təşəbbüslərə fəal şəkildə qoşulur, həm də aparıcı beynəlxalq təşəbbüslərin müəllifi kimi tanınmışdır. Ölkəmiz regional və beynəlxalq təhlükəsizliyin təmin edilməsində, əməkdaşlıq mühitinin möhkəmləndirilməsində mühüm rol oynayırdı. Azərbaycanın xarici siyasətində ödə etdiyi böyük uğurlar, nəhəng enerji və noqlıyyət layihələrinin həyata keçirilməsində təşəbbüskarlığı və fəal iştirakı, xeyli sayda beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi etməsi onun dünyada geosiyasi və geoiqtisadi nüfuzunu əsaslı dərəcədə artırmışdır.

Milli-mənəvi dəyərlərin, tolerantlıq əməllərinin qorunub saxlanması, gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunması istiqamətində məqsədyönlü siyasət həyata keçirilir, dünyada gedən qloballaşma prosesinin cəmiyyətimizə mənfəət təsirinin qarşısını alınmasına və milli kimliyimizin qorunması məsələlərinə xüsusi diqqət yetirilir.

2020-ci il sentyabrın 27-də Ermənistanın Azərbaycanı qarşı hərbi tərxiat nəticəsində başlayan Vətən müharibəsinin tarixi Qələbəmizin təməlinə Prezident İlham Əliyevin ətrafında xalqımızın səx birliyi, ölkəmizin davamlı inkişafı, xarici siyasət və ordu quruculuğunda əldə edilmiş böyük nailiyyətləri dayanır. 2023-cü ilin sentyabr ayında Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində apardıqı birgənlik lokal antiteror əməliyyatı nəticəsində ölkəmizin ərazi bütövlüyü və suverenliyi tam bərpa edilmiş, Ermənistanın xalqımıza qarşı apardıqı işğalçılıq siyasətinə bərdəlik son qoyulmuşdur. Prezident İlham Əliyevin 2023-cü il oktyabrın 15-də Xankəndi şəhərinin mərkəzi meydanında Azərbaycan Bayrağını ucaltması xalqımızın həyatında möhtəşəm tarixi hadisəyə çevrilmişdir.

İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə hazırda böyükmiqyaslı bərpa-quruculuq işləri həyata keçirilir, insanlar doğma yurd-yuvalarına dönürlər. Azərbaycan dövlətinin heç bir kənar yardım olmadan, öz gücünə gördüyü işlərin miqyası həqiqətən də heyrtə doğurmaya bilməz. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev işğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpası və yenidən qurulmasına səxson nəzarət edir, dövlətimizin başçısının tapşırıqları və dəyərləri təvsiyələri işlərin tam və məsuliyyətlə icrasına etibarlı zəmin yaradır. 2020-2023-cü illərdə cənab Prezident işğaldan azad edilmiş ərazilərdə 400-ə yaxın tədbirdə iştirak etmiş, o cümlədən 8 şəhər, 32 kənd və qəsəbə olmaqla, 120 layihənin təməlini qoymuş, müxtəlif təyinatlı 71 tikinti obyektinin açılışını etmişdir. 2022-ci il iyulun 19-dan bu günədək Laçın və Füzuli şəhərlərində, Zəngilan rayonunun Ağalı, Ağdövrə rayonunun Talış, Laçın rayonunun Zabux kondlorinə ümumilikdə 1727 keyfiyyət məcburi köçkün ailəsinin (6754 nəfər) qaydışı baş tutmuşdur.

Yaşayış məntəqələrinin salınması ilə yanaşı, bölgədə geniş bərpa-quruculuq işləri aparılır. Orta ümumtəhsil məktəbləri, körpölər evi-uzaq bağçaları, xostəxanalar, mədəniyyət və turizm obyektləri kimi sosial təyinatlı obyektlərin bərpası və yenidən qurulması ilə bağlı müvafiq tədbirlər həyata keçirilir. İnfrastruktur layihələri sırasında Füzuli və Zəngilan şəhərlərində beynəlxalq hava limanları istismara verilməmiş, Laçın rayonunda hava limanının tikintisi davam etdirilir. Həminçin avtomobil yolları, tunellər, körpülər, demir yolları, magistral qaz xətləri tikilir, su elektrik stansiyaları və yarıməstansiyalar, su anbarları inşa edilir.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə bu gündə 118 min 503 hektar sahə, o cümlədən yaşayış məntəqələri üzrə 18 min 143 hektar sahə minə və partlamamış hərbi sursatlardan təmizlənmişdir.

Bütün ölkədə olduğu kimi, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə də Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi ilə bu il fəaliyyətinin 20 illik tamam olan Heydər Əliyev Fondunun gördüyü işlər və həyata keçirdiyi layihələr xüsusi önəm daşıyır. Əminliklə demək olar ki, Heydər Əliyev Fondunun elm, təhsil, mədəniyyət, səhiyyə, idman və ekoloji sahələrdə aid proqram və layihələri, sosial problemlərin həllinə dəstəyi, xüsusi qayğıya ehtiyacı olan insanlara kömək göstərməsi, Azərbaycan haqqıqlarının dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, mədəniyyətimizin və milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunub saxlanması və təbliği sahələrində həyata keçirdiyi layihələr ölkəmizin ictimaiyyəti tərəfindən böyük rəğbətə qarşılanır.

İndiki və gələcək nəsillərə mütərəqqi yol göstərən, xalq və dövlətə layiqli xidmət nümunəsi olan Heydər Əliyev irsinin öyrənilməsi və təbliği həmişə mühüm aktualıq kəsb etmişdir. Heydər Əliyev Fondu Ümummilli Liderin ideyalarının ictimai fikirdə möhkəmləndirilməsi məsələlərini daim diqqət mərkəzində saxlayır və bu istiqamətdə ardıcılı tədbirlər həyata keçirir. 44 günlük Vətən müharibəsində ərazilərimizin işğaldan azad olunmasını Heydər Əliyev ideyalarının təntənəsi kimi qiymətləndirən hörmətli Mehriban Əliyevə demişdir: “Bu gün Heydər Əliyev bizimlə olmasa da, onun ideyaları yaşayır, niyyətləri həyata keçirilir. Ən başlıcası, onun müqəddəs arzularına reallaşdır - bizim 30 ilə yaxın işğal altında olmuş torpaqlarımız Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə azad edilmiş”.

2024-cü il fevralın 7-də keçirilmiş prezident seçkilərində parlaq qələbə qazanmış İlham Əliyev andıncı mərasimində çıxışında bildirmişdir: “İndi yeni dövr başlayır. Biz bu dövrə alınmış açıq, üzümz ağ, başımız dik daxil oluruq. Bu dövrün böyük nailiyyətləri olacaq, mən buna şübhə etmərəm. Çünki son illərin tarixi onu göstərir ki, qarşıya qoyduğumuz bütün vəzifələr ıca edildi. İltibətə ki, bütöv Azərbaycan bu dövrə qədəm qoymuş, bütövləşmiş birlik nümayiş etdirmiş, o cümlədən bu şəkildə böyük birlik nümayiş etdirmiş xalq böyük uğurlara imza atacaq”.

2024-cü il aprelin 19-da Azərbaycan Respublikası ilə Ermənistan Respublikası arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası üzrə Dövlət Komissiyası və Ermənistan Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası və sərhəd təhlükəsizliyi məsələləri üzrə Komissiyasının səkkizinci görüşündə Qazax rayonuna aid tarixi torpaqlarımızın geri qaytarılması ilə bağlı razılığın əldə olunması əhəmiyyətinə görə tarixi hadisə olmaqla yanaşı, həm də ölkəmizin qədəm qoyduğu yeni inkişaf mərhələsində qalıbiyyətlə irəliləyəcəyinə dəlalət edən amildir. Prezident İlham Əliyevin məqsədyönlü fəaliyyətinin və diplomatik məharətinin təsəvvüfə olan bu qələbə həm də dövlətimizin başçısının uzun illər həyata keçirdiyi siyasətin təntənəsi və məntəqi nəticəsidir. Azərbaycan Prezidenti regionumuzda konarından müdaxilə etməyi əz qala özünün gündəlik işinə çevirmiş xarici dairələrə bir daha göndərmiş ki, bölgəyə aid məsələlər, o cümlədən Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh prosesi iki ölkə arasında, vəsiqəçilər olmadan həll edilə bilər. Bu, bir daha təsdiq edir ki, dünya nizamında layiqli yer tutan Azərbaycan dövləti regionda sülh, təhlükəsizlik və inteqrasiya proseslərinə dinamik təsir göstərən ciddi geosiyasi aktora çevrilmişdir.

Azərbaycan dövləti ciddi global problem olan iqlim dəyişmələrinin qarşısını alınması istiqamətində ardıcılı siyasət həyata keçirir, 2030-cu ilə qədər bərpəolunan enerji həcminin və enerji səmərəliliyinin artırılması ilə bağlı beynəlxalq təşəbbüslə qoşulmuşdur. Ölkəmizdə “yaşıl enerji” sənayesinin inkişafı üçün müvafiq normativ-hüquqi aktlar qəbul olunur, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları, Naxçıvan Muxtar Respublikası “yaşıl enerji” zonaları elan edilmişdir. Azərbaycan xarici tərəfdaşları ilə birgə bərpəolunan enerji sahəsinin inkişafı etdirilməsi məqsədində böyük layihələr reallaşdırılmağa başlamışdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2023-cü il 25 dekabr tarixli Sərəncamı ilə 2024-cü ilin Azərbaycanda “Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili” elan edilməsi ətraf mühitin qorunmasına böyük diqqətin və həssas münasibətin göstəricisidir. BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) kimi mətbəər tədbirin Azərbaycanda keçirilməsi ilə bağlı yekdill qərarın verilməsi beynəlxalq ictimaiyyətin ölkəmizə böyük hörmət və etimadının ifadəsi olmaqla yanaşı, həm də yeni inkişaf mərhələsində əldə edilmiş növbəti uğurdur. Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə yaradılmış Şəkilat Komitəsi global təhdidlər reallaşması ilə bağlı müvafiq texniki-təşkilatı tədbirlər həyata keçirir. Əminliklə demək olar ki, “Yaşıl dünya naminə həmrəy olaq!” şüarı altında yüksək səviyyədə keçiriləcək COP29 global əhəmiyyətli daşıyan bu problemə həllinə mühüm töhfə olmaqla yanaşı, həm də ölkəmizin güclü potensialını bütün dünyaya nümayiş etdirəcəkdir.

Mübahisəgəz deyə bilərik ki, 30 illik müstəqillik tariximiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin siyasətində öfənsələrin reallaşma çevrildiyi bir dövr olmuşdur. Ulu Öndər iqtisadi müstəqilliyimizə və sürətli inkişafımızın rəhni hesab olunan “Əsrin müqaviləsi”ni imzalayanda da, ölkəmizi nəhəng transmilli layihələrin mərkəzinə çevirəndə də çoxları bunu ofənsə, qısa vaxtda gürülməsi mümkün olmayan iş kimi hesab edirdi. Lakin müdrik siyasi xadimin praqmatizmi, uzaqgörənliyi hətta ofənsələrdə də reallaşma çevrildiyini bütün dünyaya sübut etdi. Bu gün Prezident İlham Əliyevin işğaldan azad olunmuş ərazilərdən xalqın mübarizətini, vıran qoyulmuş Vətən torpağının yenidən dirçəldilməsi vaxtılı çoxlarının mümkünsüz, xəyal hesab etdiyi ərazi bütövlüyü bərpa edilmiş bütöv Azərbaycan reallaşdırır.

Heydər Əliyev artıq zaman kontekstində sığmayan, bütün dövrlərdə öz zəmətinin hiss etdirən dahi şəxsiyyət, böyük liderdir. O, sadə, zəhmətkeş Azərbaycan əlindəndə boy-aşa çataraq zəngin və nümənovi həyat yaşamaş, müasir dünyanın gərəkli siyasi korifeyləri səviyyəsinə yüksəlmişdir. Azərbaycan xalqı yaddaşına müdrik lider, xilas-kar, nəhəng quruculuq işlərinin müəllifi, həyat və fəaliyyəti ilə Vətənə sədəqətin, bağlılıq ilə meyarını yaratmış böyük şəxsiyyət kimi həkk olunan Ulu Öndərlər foxr etməkdə haqlıdır və gələcək nəsilləri onun şəxsiyyəti təmsilində tərbiiyə etməyə mənəvi haqqı var.

*Səmir Nuriyev
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
Adminstrasiyasının rəhbəri*

Yeni Azərbaycan Partiyasının nümayəndələri Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət ediblər

Mayın 10-da müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu, xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 101-ci ildönümü ilə əlaqədar Yeni Azərbaycan Partiyasının nümayəndələri Fəxri xiyabana gələrək Ulu Öndərin xatirəsini yad edib, məzarı önünə əklil və gül dəstələri qoyublar.

Görkəmli oftalmoloq-əlim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsi anılıb, məzarı üzərinə tər güllər düzülüb.

Tahir Budaqov: YAP parlament seçkilərinə hazırlıqla bağlı lazım olan bütün tədbirləri həyata keçirməkdədir

Parlament seçkilərinin vaxtı ilə bağlı hələlik son qərar yoxdur. Buna baxmayaraq, Yeni Azərbaycan Partiyası yalnız seçki ərəfəsində yox, seçkilərə start müddətində də tam olaraq növbəti seçkiyə hazırlıq prosesini aparır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri jurnalistlərə açıqlamasında

Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Södrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov deyib.

T. Budaqov bildirib ki, Yeni Azərbaycan Partiyası bu gün parlament seçkilərinə hazırlıqla bağlı lazım olan bütün tədbirləri həyata keçirməkdədir.

“Heydər Əliyev irsi: milli maraqlarla bəşəri dəyərlərin vəhdəti”

Yeni Azərbaycan Partiyasının təşkilatçılığı ilə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 101-ci ildönümünə həsr olunmuş tədbir keçirilib

müstəvidə geniş təbliğə xidmət göstərir. Xüsusilə də, möhtəşəm Zəfərimizin əsaslarının möhkəmləndirilməsi, işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin bərpası istiqamətində

ri Heydər Əliyevin anadan olmasının 101-ci ildönümünə həsr olunmuş tədbirə qatıldıqları üçün təşəkkürünü bildirib. Tahir Budaqov qeyd edib ki, müasir dövlətçilik tariximizin taleyüklü məqamları və ən böyük uğurları, heç şübhəsiz, dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır: “Müdrək dövlət xadimi fəaliyyətinin bütün mərhələlərində milli maraqların qorunmasına, mənəvi dəyərlərin və dövlətçilik ənənələrinin yaşadılmasına xidmət edən misilsiz işlər görmüş və Azərbaycanın tərəqqisini təmin etmişdir. SSRİ dövründə Heydər Əliyevin respublikamıza rəhbərliyi zamanı görülən işlər ölkəmizin hərtərəfli inkişafının əsasını qoymuş, həmin dövrdə yaranmış iqtisadi, elmi-texniki və mədəni potensial respublikamızın tam müstəqil dövlət kimi fəaliyyət göstərməsi üçün möhkəm zəmin yaratmışdır. Ümummilli Liderimizin Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Sovetinin Sədri kimi fəaliyyəti də müasir dövlətçilik tariximizin ən mühüm səhifələrindəndir. O, həmin dövrdə blokada şəraitində olan muxtar respublikanı ağır sosial-iqtisadi vəziyyətdən xilas edərək dirçəlişinə nail olmuş, müstəqillik ideyası əsasında gələcək milli inkişafın siyasi-ideoloji təməllərini formalaşdırmışdır. Ulu Öndərin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi 1993-2003-cü illər isə Azərbaycanın ən yeni tarixinə müstəqil dövlət quruculuğu, sosial-iqtisadi inkişaf və siyasi yüksəliş dövrü kimi həkk olunmuş, bugünkü tarixi uğurlarımızın, o cümlədən möhtəşəm Zəfərimizin fundamental əsasları yaradılmışdır”.

YAP Södrinin müavini bildirib ki, müasir Azərbaycanın bugünkü reallığı Ulu Öndərin milli və bəşəri məzmunlu ideyalarının əbədi yaşarlığını aydın ifadə edir: “Heydər Əliyev irsini müasir çağırışlara uyğun zənginləşdirərək varislik prinsipi əsasında uzaqgörən və məqsədyönlü siyasət həyata keçirən Azərbaycan Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyev xalqımıza şanlı dövlətçilik tarixinin ən möhtəşəm uğurlarını qazandırmışdır. Bu nailiyyətlərin zirvə nöqtəsi isə 30 il ərzində Ermənistanın işğal altında qalması torpaqlarımızın

azad edilməsi və ölkəmizin suverenliyinin bərpasıdır. Ulu Öndərin müəyyənləşdirdiyi bütün strateji hədəflər reallığa çevrilir, ölkəmizin qarşısında yeni perspektivlər açılır. Azərbaycanın beynəlxalq mövqeyi, o cümlədən tarixi Zəfərimizin əsasları möhkəmləndirilir, Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdə aparılan nəhəng quruculuq işlərinə paralel olaraq Böyük Qayıdış prosesi uğurla həyata keçirilir, Azərbaycanın milli gücü gündən-günə artır. Bir sözlə, mövcud reallıqlar bir daha təsdiq edir ki, Heydər Əliyev yolu Azərbaycanın yüksəlişinin alternativsiz əsaslarını təşkil edir, onun zəngin dövlətçilik irsi və əbədi yaşar ideyaları gələcək uğurlarımıza yol açır”.

Tahir Budaqov söyləyib ki, Heydər Əliyevin tarixiliklə müasirliyin vəhdətini yaradan ideyalarının tədqiqi və təşviqi qarşımızda duran çox mühüm vəzifədir: “Ümummilli Liderin ideyaları əsasında Azərbaycana tarixi uğurlar qazandıran, onun dövlətçilik irsini yaşadan, xalqın inam və etimadını doğrularaq yeni və müstəqil Azərbaycan quruculuğunu təmin edən Yeni Azərbaycan Partiyası bu istiqamətdə ardıcıl və məqsədyönlü fəaliyyət göstərir. Bu gün biz Ulu Öndərin zəngin dövlətçilik irsini yaşadılması məqsədilə və onun əziz xatirəsinə sonsuz ehtiram əlaməti olaraq yaradılmış Heydər Əliyev Fondunun 20 illiyini də qeyd edirik. Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyası Södrinin birinci müavini Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Fond adını daşdığı dahi şəxsiyyət, müdrək dövlət xadimi Heydər Əliyevin əbədi yaşar ideyalarının tədqiqi və təşviqinə, siyasi irsinin xalqımızın milli-mənəvi sərəvəti kimi gələcək nəsillərə ötürülməsinə dəyərli töhfələr verir. İstər ölkəmizdə, istərsə də respublikamızın hüduqlarından kənarında çoxşəxli fəaliyyət göstərərək səmərəli layihələr reallaşdıran Heydər Əliyev Fondu həm yeni cəmiyyət quruculuğu və respublikamızın davamlı inkişafında, həm də Azərbaycanın müsbət beynəlxalq imicinin möhkəmlənməsində müstəsna rol oynayır. Heydər Əliyev Fondunun

irəli sürdüyü təşəbbüslər və həyata keçirdiyi layihələr cəmiyyətimizin yaradıcı və intellektual potensialının inkişafına, mənəvi dəyərlərin qorunub yaşadılmasına, gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsinə, milli həmrəyliyin güclənməsinə, xeyirxahlıq, humanizm kimi ali dəyərlərin və mədəniyyətlərarası dialoqun təşviqinə, eləcə də Azərbaycan reallıqlarının beynəlxalq

də görülən işlər xalqımızın öz keçmişinə sadiqliyini və gələcəyə inamlı baxışını ifadə edir, onun qurub yaratmaq əzmini və bütövlükdə Azərbaycanın qüdrətini dünyaya nümayiş etdirməklə həm ölkəmizdə, həm də beynəlxalq arenada olduqca yüksək qiymətləndirilir”.

Tahir Budaqov diqqətə çatdırıb

davamı 6-cı səhifədə

“Heydər Əliyev irsi: milli maraqlarla bəşəri dəyərlərin vəhdəti”

Yeni Azərbaycan Partiyasının təşkilatçılığı ilə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 101-ci ildönümünə həsr olunmuş tədbir keçirilib

əvvəli 5-ci səhifədə

ki, Azərbaycan Ulu Öndərin siyasi varisi cənab İlham Əliyevin liderliyi ilə müasir dövlətçilik tarixinin möhtəşəm nailiyyətlərlə zəngin olan şərfli bir dövrə yekun vuraraq yeni dövrə qədəm qoymuşdur: “Dövlət başçısının qeyd etdiyi kimi, “biz bu dövrə alnımız açıq, üzümüz ağ, başımız dik daxil oluruq”. Artıq yeni çağırışlar və reallıqlar fonunda ölkəmizin qarşısında növbəti strateji hədəfləri gerçəkləşdirmək vəzifəsi durur. Cari ilin fevral ayında keçirilmiş Zəfər seçkisinin də təsdiqlədiyi kimi, Azərbaycan xalqı yeni dövrdə də qarşıda duran məqsədləri məhz İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə reallaşdırmaq əzmindədir. Şübhə yoxdur ki, ölkə başçısı, partiyamızın Sədri, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Heydər Əliyev ideyalarına əsaslanan siyasəti tərəqqi və Zəfər yolunda inamla irəliləyən Azərbaycana bundan sonra da möhtəşəm nailiyyətlər qazandıracaq, milli maraqlarla bəşəri dəyərlərin vəhdətini özündə əks etdirən Heydər Əliyev irsi ölkəmizə

rdi. O zamana qədər xalq Heydər Əliyevi qurucu Lider kimi qəbul edirdisə, bu dəfə Ulu Öndər xilas-karlıq missiyasını yerinə yetirdi. Xaos, anarxiya, ümitsizlik içərisində olan, dərindən böhran keçirən Azərbaycanda məhz Ulu Öndərin hakimiyyətə qayıdışından sonra, Onun qətiyyətli islahatlar strategiyası nəticəsində əmin-amanlıq bərqərar olundu, dinamik inkişaf təmin edildi”,- deyər Əli Əhmədov vurğulayıb.

Ulu Öndərin Azərbaycan xalqı və dövləti qarşısında misilsiz xidmətlərindən danışan YAP Sədrinin müavini söyləyib ki, Azərbaycanın uğurlu inkişafı məhz Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi siyasət nəticəsində təmin edilib: “Ümummilli Liderin Azərbaycan xalqı və dövləti qarşısında xidmətləri o qədər böyükdür ki, Heydər Əliyevin xatirəsi hər gün, hər zaman ehtiramla və minnətdarlıqla anılır. Azərbaycanın hər bir guşəsində Heydər Əliyevin izi görünür, hər bir sahənin inkişafında Ulu Öndərin müəyyənləşdirdiyi siyasət özünü göstərir. Bu gün Azərbaycan Heydər Əliyev ideyaları əsasında

mətləri misilsizdir. Azərbaycanın gələcək müstəqilliyi üçün zəmin hazırlayan böyük dövlət xadimi hələ SSRİ dövründə milli ruhun və azərbaycançılığın sovet ideologiya-

yüklüyü həm də onda idi ki, O, dövlət quruculuğu prosesinin ardıcılığını təmin edəcək əsasları formalaşdırdı, eyni zamanda, cənab İlham Əliyevin şəxsiyyətində Azərbaycanın yüksəlişinin daimiliyini təmin edəcək siyasi varisini də müəyyənləşdirdi: “Ötən 20 ildə Azərbaycanın hər bir uğuru göstərir ki, Prezident İlham Əliyev Heydər Əliyevin siyasi kursunun ən layiqli davamçısıdır. Onun elmə əsaslanan və təcrübədən uğurla çıxan innovativ dövlət idarəçiliyi ölkəni müasir inkişaf göstəricilərinə görə liderlər sırasına çıxarıb”.

Bu gün dünyanın iqlim dəyişmələri fonunda ciddi təhlükələr qarşısında olduğunu deyən S.Qurbanov diqqətə çatdırıb ki, iqlim dəyişmələrinin tövədiyi fəsadların qarşısını almaq üçün milli və beynəlxalq səviyyədə bir çox tədbir həyata keçirilir: “İqlim dəyişmələrinə aid olan BMT-nin Çərçivə Konvensiyasına 195-dən çox ölkə qoşulub və onlar mütəmadi olaraq bu mövzuya həsr olunmuş global əhəmiyyətli konfranslar keçirilir. Xüsusi qeyd etməliyəm ki, ətraf mühitin və ekoloji tarazlığın qorunmasına həssaslıqla yanaşan Azərbaycan qoşulduğu beynəlxalq sazişlərin tələblərinə ciddi şəkildə riayət edir. Azərbaycan Respublikasının enerji transformasiya sahəsində lider olması bu fəaliyyətlərin kompleks şəkildə həyata keçirilməsinin nəticəsidir. Bu səbəbdən COP29-un ölkəmizdə keçirilməsi təsadüfi deyil. COP29 ölkənin beynəlxalq səviyyədə keçirdiyi növbəti tədbirdir və onun uğurlu olacağına şübhə yoxdur”.

Sadiq Qurbanov qeyd edib ki, qazınan uğurların kökündə dayanan amillər sırasında dövlət idarəetməsinin səmərəliliyi xüsusi qeyd edilməlidir: “Dövlət idarəçiliyi strukturunda Birinci vitse-prezidentlik institutunun formalaşması, bu vəzifədə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın məqsədyönlü və uğurlu fəaliyyəti yeni idarəçilik texnologiyalarının vacib elementidir. Prezident İlham Əliyevin yeni inkişaf strategiyasına uyğun olaraq dövlət idarəçiliyi sahəsində həyata keçirilən çoxşaxəli islahatlar sayəsində əldə olunan uğurlar onu deməyə əsas verir ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi ideoloji kurs davam etdikcə, qədərbilən xalqımız Onun siyasi irsini yaşatdıqca, fəlsəfəsini dərk edərək siyasi varisiyi qoruyub saxladıqca Azərbaycan inkişaf möcüzəsi ilə dünyanı heyrləndirməkdə davam edəcək”.

Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyinin sədri Bəxtiyar İslamov çıxışında bildirib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev bütün ömrünü öz ölkəsinə, xalqına sərf etmiş Liderdir. Ulu Öndərin müdrik siyasi xəttini, əzmkar fəaliyyətinin nəticəsində ölkəmiz öz müstəqilliyini təmin edib, bugünkü güclü və bütöv Azərbaycanın təməlləri atılıb. Onun sözlərinə görə, Ulu Öndər Azərbaycan gənclərinə hər zaman xüsusi diqqət göstərmiş, ölkə gəncliyinin yüksəkixətisli kadr kimi formalaşması, ölkənin gələcəyinin sağlam təməllər üzərində qurulma-

sı Onun siyasətində əsas prioritetlərdən olub.

YAP Gənclər Birliyinin sədri deyib ki, Heydər Əliyevin böyüklüyü və müdrikliyi sadəcə xilaskar

Əliyevin ölkəmizdə gənclər siyasətinin əsasını qoyması ilə Azərbaycan gəncliyi öz xilas yolunu tapdı. Gənclərlə iş sahəsində atılan addımlar, qəbul olunan qərarlar sağlam, vətənpərvər və savadlı gəncliyin formalaşması üçün bünövrəyə çevrildi”.

Bəxtiyar İslamov qeyd edib ki, Ulu Öndərin layiqli davamçısı, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan öz inkişafının növbəti mərhələsinə qədəm qoydu. Ümummilli Liderin əsasını qoyduğu siyasət Prezident İlham Əliyevin Liderliyi ilə Azərbaycanı qalib, bütöv və güclü ölkəyə çevirdi. Bu yolda Azərbaycan gəncliyi daim öz Liderinin ətrafında bir yumruq kimi birləşdi. “2020-ci ildə Vətən müharibəsində Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə qazınan Zəfər məhz düşünülmüş siyasətin böyük uğuru idi. Həmin Zəfərlə başlayan yeni dövr ölkəmiz və xalqımız üçün yeni reallıqları da özü ilə bərabər gətirdi. Bu gün Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında ölkəmiz tarixinin ən qüdrətli dövrünü yaşamaqdadır.

yeni qələbələr bəxş edəcəkdir”.

Sonra Yeni TV-nin hazırladığı “Heydər Əliyev irsi: milli maraqlarla bəşəri dəyərlərin vəhdəti” filmi nümayiş etdirilib.

Tədbirdə çıxış edən YAP Sədrinin müavini, Baş nazirin müavini Əli Əhmədov bildirib ki, xalqımız Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının ildönümlərini böyük coşğu və ehtiramla qeyd edir: “Bu, bir tərəfdən, xalqımızın Heydər Əliyevə, onun şəxsiyyətinə və tarixi xidmətlərinə verdiyi böyük qiymətin təzahürüdür, digər tərəfdən isə, xalqın milli dövlətçiliyə ehtiramının ifadəsidir. Heydər Əliyevin qurduğu müasir müstəqil Azərbaycan ötən illər ərzində daha qüdrətli dövlət olub, daha güclü ölkə kimi dünya birliyində özünü təsdiq edib. Ümummilli Liderin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi illərdə görülən işlər, xalqımızın həyatında baş verən əsaslı dəyişikliklərə nəzər salsaq, bu fikri təsdiqləyən kifayət qədər faktlar söyləmək mümkündür”.

“1993-cü ilə qədərki və ondan sonrakı Azərbaycan gözərlimiz qarşısındadır. 1990-cı illərin əvvəlində respublikamızda böhran hökm sürürdü. Belə bir şəraitdə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı zərurətə çev-

uğurla, qürurla inkişaf edir. Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi siyasət Azərbaycan xalqına xidmət edir”.

Əli Əhmədov söyləyib ki, bu gün Heydər Əliyev siyasəti Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Onun sözlərinə görə, hazırda Azərbaycan güclü, qüdrətli, beynəlxalq aləmdə nüfuzlu bir dövlətə çevrilib: “Azərbaycan dövlətinin möhkəm təməllər üzərində qurulmasının nəticəsidir ki, daha da güclənir, beynəlxalq müstəvidə ölkəmizin nüfuzu daha da artır. Bu gün ölkəmizlə hesablaşırlar. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin bərpası dövlətimizin gücünü daha da artırır. Qazınan möhtəşəm nailiyyətlər göstərir ki, Heydər Əliyev siyasəti bundan sonra da uğurla davam etdiriləcək. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ideyaları daim yaşayacaq və Azərbaycana möhtəşəm uğurlar qazandıracaq”.

Yeni Azərbaycan Partiyası İdarə Heyətinin üzvü, Milli Məclisin deputatı Pərvin Kərimzadə çıxışında bildirib ki, xalqımızın böyük Öndərimizə sonsuz məhəbbətinin ciddi əsasları var: “Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin Azərbaycan dövləti və xalqı qarşısında xid-

mətləri misilsizdir. Azərbaycanın gələcək müstəqilliyi üçün zəmin hazırlayan böyük dövlət xadimi hələ SSRİ dövründə milli ruhun və azərbaycançılığın sovet ideologiya-

sı çərçivəsində sıxışdırılmasının qarşısını almaqla onun dirçəldilməsi istiqamətində mühüm işlər görmüşdü. Nəticə etibarilə, Azərbaycan xalqı müstəqilliyinə qovuşdu, Heydər Əliyev müstəqilliyimizin memarı kimi milli dövlətçilik tariximizə öz möhürünü vurdu”.

Onun sözlərinə görə, Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan dövlətinin haqq səsinə bütün dünyaya çatdırdı, müstəqil dövlətçiliyin siyasi, iqtisadi əsaslarını yaratdı, xalqın güclü dövlətə sahib olmaq arzusunun reallığa çevirdi, adını qızıl hərflərlə bəşər tarixinə yazdırdı: “Azərbaycanda müstəqilliyin əbədli və dönməz xarakter alması, milli-mənəvi yüksəliş, azərbaycançılıq ideyalarının bərqərar olması, gələcək inkişaf üçün güclü və möhkəm əsasların yaradılması Ümummilli Liderin zəngin təcrübəyə, parlaq zəkaya və üstün liderlik qabiliyyətinə əsaslanan siyasəti nəticəsində mümkün oldu”.

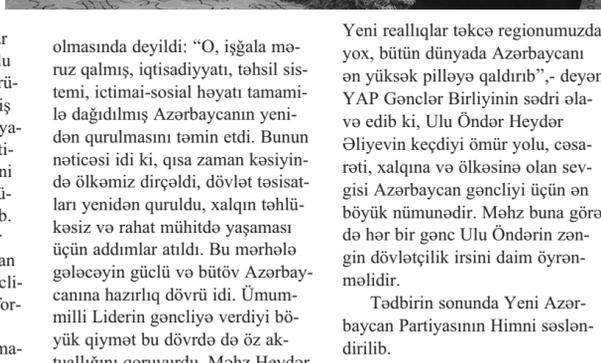
YAP İdarə Heyətinin üzvü qeyd edib ki, Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrlərdə daim milli maraqlarımızın, milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunmasına çalışıb. Eyni zamanda, Ulu Öndər gənclərimizi milli-mənəvi dəyərlər, milli əxlaq prinsipləri əsasında tərbiyə etməyi tövsiyə edirdi.

Pərvin Kərimzadə deyib ki, bu gün Heydər Əliyev yolunu uğurla davam etdirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin siyasətində milli maraqlarımızın və mənəvi dəyərlərin qorunması başlıca yer tutur. Məhz bunun nəticəsidir ki, Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevlə xalqımızın sarsılmaz birliyi sayəsində Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyi tam təmin olundu.

Heydər Əliyev ideyalarının xalqımızın milli-mənəvi sərəvəti olduğunu söyləyən P.Kərimzadə “Ulu Öndərin zəngin mənəvi irsini, Onun ideyalarını gənc nəsillərə aşılamaq. Ümummilli Liderin qurub yaratdığı müstəqil Azərbaycanın çiçəklənməsində yaxından iştirak etmək bu il yaranmasının 20 ilini qeyd edən Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyətinin də əsas qayəsini təşkil edir. Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə Heydər Əliyev Fondu Ulu Öndərin zəngin irsini, milli dövlətçilik ideyalarını yeni nəsillərə aşılamaq istiqamətində genişmiqyaslı fəaliyyət göstərir. Bütövlükdə, Heydər Əliyev irsi milli maraqlarımızla bəşəri dəyərləri vəhdət olaraq özündə ehtiva edir”,- deyər vurğulayıb.

Çıxış edən Yeni Azərbaycan Partiyası Təftiş Komissiyasının üzvü, Milli Məclisin Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin sədri Sadiq Qurbanov bildirib ki, Azərbaycan adlı məmləkət nə qədər mövcuddursa, Ulu Öndər Heydər Əliyevin yaratdığı tarix də bizimlə yaşayacaq: “Bu, XX əsrin ikinci yarısında Azərbaycanın milli, mənəvi, mədəni, siyasi, iqtisadi həyatında Heydər Əliyevin dönüş yaratdığı tarixdir”.

Sadiq Qurbanov söyləyib ki, Heydər Əliyev şəxsiyyətinin bö-

Yeni reallıqlar təkə regionumuzda yox, bütün dünyada Azərbaycana ən yüksək pilləyə qaldırıb”,- deyən YAP Gənclər Birliyinin sədri əlavə edib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin keçdiyi ömür yolu, cəsarəti, xalqına və ölkəsinə olan sevgisi Azərbaycan gəncliyi üçün ən böyük nümunədir. Məhz buna görə də hər bir gənc Ulu Öndərin zəngin dövlətçilik irsini daim öyrənməlidir.

Tədbirin sonunda Yeni Azərbaycan Partiyasının Himni səsləndirilib.

Almatı görüşü - sülh çağırışları, kommunikasiyalarla bağlı bəyanatlar...

Cənubi Qafqazda sülhün əldə olunması, Ermənistan ilə Azərbaycan arasında münasibətlərin normallaşması istiqamətində illərdir davam edən proses mühüm bir mərhələyə qədəm qoyub. Dünən Almatıda xarici işlər nazirləri səviyyəsində baş tutan görüş bir sıra mühüm məqamlarla yadda qaldı. Məsələnin danışıqlar, beynəlxalq hüquq və ədalət prinsipləri üzrə həllini hər

zaman prioritet elan etmiş Azərbaycan sülh prosesinə sadıqlıq nümayiş etdirib. İki ildən artıq idi ki, fərqli müstəvilərdə, vasitəçilərin iştirakı ilə keçirilən görüşlər isə mühüm nəticələrə yol açmırdı - xüsusilə, Ermənistanın bəzi addımları konstruktiv yekunə addımlamağa imkan vermiirdi. Azərbaycan isə məsələlərin həlli ilə bağlı ikitərəfli görüşlərin neytral zonalarda - hər iki ölkə üçün

uyğun sayılan məkanlarda keçirilməsinə hər zaman tərəfdar olub. Bizim üçün əsas məsələ müdaxilə edilmədən iki tərəfin münasibətlərinin müəyyənləşməsi istiqamətində uğurların əldə edilməsidir. Almatıda keçirilən görüş ilk növbədə bu məqamına görə seçilir - Almatının yeni dönmədə Ermənistan ilə Azərbaycan arasında müzakirə platformasına çevrilməsi imkanları ötən

ayın ortalarında Qazaxıstan Prezidenti Kasım - Jomart Tokayevın İrəvana səfəri zamanı müzakirə predmeti olmuşdu. Qazaxıstan Prezidentinin Astanadan İrəvan və Bakının sülh müqaviləsi bağlamaq istəyini alqışlamasını öndə çəkəməsi, xoşməramlılıq missiyasını özünə götürərək danışıqlar üçün platforma təqdim etməyə hazır olduğunu bildirməsi isə bu fikirləri daha da qətişdirmişdi. Yeri gəlmişkən, Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Ermənistanla sülh danışıqlarına dəstək üçün Qazaxıstan tərəfinə təşəkkür edib. O, bu barədə özünün "X" hesabında yazıb: "Azərbaycan-Ermənistan ara-

XİN başçıların görüşü prosesi nəticəyə bir az da yaxınlaşdırır

sında Almatıda ikitərəfli sülh danışıqlarının təşkilində göstərdiyi son dərəcə dəyərli dəstək üçün Qazaxıstan tərəfinə, şəxsən Baş nazirin müavini, xarici işlər naziri Nurtleuya təşəkkür edirəm. Azərbaycan regionumuzda sabitlik və təhlükəsizliyi təmin etmək üçün, sülh prosesinin irəliləməsi üçün sayları davam etdirəcək" - nazir Ceyhun Bayramovun paylaşımında belə deyilir.

Azərbaycanın mövqeyi açıqdır...

İstər görüşdən öncə, istərsə də görüş zamanı səsləndirilən fikirlər hər iki tərəfin mövqeyinin sülh istiqamətində və problemin həllinə hədəfləndiyini göstərir. Aprelin 19-da ölkələrin müvafiq delimitasiya və demarkasiya komissiyalarının 8-ci görüşündə əldə edilmiş razılıqlar və prosesin müsbət impuls üzərindən davam etdirilməsi boyan edilən mövqələrdə bu və ya digər şəkildə hiss olunur. Yeri gəlmişkən, aprelin 19-da əldə edilən razılığın detalları artıq həyata keçirilib. Almatıda Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov bildirdi ki, Azərbaycan və Ermənistan sərhədlərinin delimitasiyası çərçivəsində müvafiq əraziləri birgə minalardan təmizləyib və coğrafi koordinatları dəqiqləşdirib. Onun sözlərinə görə, sərhədin Qazax rayonu hissəsində dirəklərin quraşdırılması demək olar ki, başa çatıb. O, həmçinin xatırladı ki, Berlin görüşündən sonra tərəflər sülh sazişi layihəsi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıblar. Bu kimi davranışlar bir daha təsdiq

edir ki, Azərbaycan sülh gündəliyini dəstəkləyir - ölkəmizin sülh prosesi ilə bağlı mövqeyi bəlli və şəffafdır. Sülh danışıqları üçün baza prinsipi kimi irəli sürülən məsələlər, eyni zamanda, ötən ilin dekabrında və bu ilin aprelinde əldə olunan razılıqlar iki dövlətin münasibətlərinin yaxınlaşmasında əsaslı rol oynamaq imkanındadır. Bu, həm qarşılıqlı etimadın yüksəlməsinə, həm də yeni reallıqlarda aradan qaldırılacaq problemlərin həllinə yaxından kömək olar. Azərbaycan hər zaman bəyan etmiş ki, sülhün və təhlükəsizliyin davamlı olması üçün səy göstərir. İndiki halda - artıq iki dövlətin sərhədlərinə dirəklərin basdırılması faktı bu fikri daha real edir.

Edir ki, Azərbaycan sülh gündəliyini dəstəkləyir - ölkəmizin sülh prosesi ilə bağlı mövqeyi bəlli və şəffafdır. Sülh danışıqları üçün baza prinsipi kimi irəli sürülən məsələlər, eyni zamanda, ötən ilin dekabrında və bu ilin aprelinde əldə olunan razılıqlar iki dövlətin münasibətlərinin yaxınlaşmasında əsaslı rol oynamaq imkanındadır. Bu, həm qarşılıqlı etimadın yüksəlməsinə, həm də yeni reallıqlarda aradan qaldırılacaq problemlərin həllinə yaxından kömək olar. Azərbaycan hər zaman bəyan etmiş ki, sülhün və təhlükəsizliyin davamlı olması üçün səy göstərir. İndiki halda - artıq iki dövlətin sərhədlərinə dirəklərin basdırılması faktı bu fikri daha real edir.

Ermənistan sülhdə maraqlı olduğunu deyir...

Nəzərə alınmalıdır ki, İrəvanın məsələdəki səmimiyyəti vacib faktorlardandır. Bu ölkənin yürütdüyü siyasət, məsələlərə münasibəti regionda təhlükəsizlik arxitekturasının daha da gücləndirilməsinə töhfə verməyə istiqamətlənmişdir - başqa sözlə, Paşinyan hakimiyyətinin ortaya qoyacağı siyasi iradə sülhün imzalanmasını daha da tezəşdirir bilər. Almatı görüşündə rəsmi İrəvanın nümayiş etdirdiyi mövqə isə yeni ştrixlərdən xəbər verir. Belə ki, Ermənistan XİN rəhbəri səviyyəsində sülh müqaviləsi

ilə bağlı real anonslar səsləndirir. Ermənistan xarici işlər naziri Ararat Mirzoyan Azərbaycan XİN rəhbəri ilə görüşdən əvvəl çıxışı zamanı bildirdi ki, Almatı görüşü Azərbaycanla sülh müqaviləsinin razılaşdırılmasına yönəlib. Onun sözlərinə görə, tərəflər yalnız sülh müqaviləsi ilə kifayətlənmək istəmir. Belə ki, erməni nazir, eyni zamanda, regionda nəqliyyat kommunikasiyalarının bərpasının tərəfdarı olduğunu vurğulayıb. Ararat Mirzoyan bildirdi ki, ölkəsi danışıqlar prosesində çox konstruktiv şəkildə iştirak edir.

Qeyd edək ki, sülhün əsaslı formada təmin edilməsi istiqamətində real konstruktiv təkliflər Azərbaycan dövləti tərəfindən hələ 2022-ci ilin martında irəli sürülmüşdü. Məhz bu gün sülh gündəliyi olaraq irəli sürülən məsələlər bu paketdə açıq şəkildə öz təzahürünü tapır - Azərbaycanın sülh üzrə baza təklifləri həm BMT-nin təməl prinsiplərinə, həm də digər beynəlxalq qanunvericiliyə əsaslanırdı. Burada qarşılıqlı olaraq qəbul edilən sərhədlərin toxunulmazlığının tanınması, dövlətlərin bir-birlərinə qarşı ərazi iddialarının olmamasının qarşılıqlı təsdiqi və gələcəkdə belə bir iddianın qaldırılmayacağına dair hüquqi öhdəliyin güdürülməsi kimi

məqamlar qeyd edilir. Ən əsası bu prinsiplərdə dövlətlərarası münasibətlərdə bir-birlərinin təhlükəsizliyinə hədə törətməkdən, siyasi müstəqillik və ərazi bütövlüyünə qarşı hədə və gücdən istifadə etməkdən, habelə BMT Nizamnaməsinin məqsədlərinə uyğun olmayan digər hallardan çəkinmək kimi mühüm məqamlar yer alır - bundan başqa, dövlət sərhədinin delimitasiyası və demarkasiyası, diplomatik münasibətlərin qurulması, o cümlədən, nəqliyyat və kommunikasiyaların açılışı, digər müvafiq kommunikasiyaların qurulması və qarşılıqlı marağın digər sahələrdə əməkdaşlığın qurulması da ikitərəfli münasibətlərin normallaşması üçün nəzərdə tutulan baza prinsipləri arasında yer alır. Kommunikasiyaların bərpası məsələsi hələ 2020-ci ildə Ermənistan ilə Azərbaycan arasında imzalanmış Bəyanatda da öz əksini tapırdı.

Beləliklə, vasitəçisiz keçirilən Almatı görüşünün major notları müşayiət olunması bir daha onu göstərir ki, iki dövlət intensiv, substativ və nəticəyə yönəlik danışıqlar apararaq ikitərəfli sülh sazişini yekunlaşdırıb. Bu, qarşılıqlı dövrə ölkələr arasında normal münasibətlərin qurulmasına da, sülh müqaviləsinin imzalanmasına da stimül verən amilə çevrilir.

P.İSMAYILOV

Azərbaycan və Bolqarıstan arasında mehriban və dostluq münasibətləri son illərdə daha da genişləndirərək əsil strateji tərəfdaşlığa yüksəlib. Hər iki ölkənin dövlət başçıları arasında qarşılıqlı səfərləri olaqların ruhu və dinamikasını daha da möhkəmləndirib, yeni imkanlara yol açdı. Bakıda olan Bolqarıstan Prezidenti Rumen Radevin bəyan etdiyi kimi iki ölkə arasında qətiyyətli iqtisadi iradə və konkretləşmiş istiqamətlərin hər biri üzrə fəal addımların atılması iqtisadi horarəti artırıb, iqtisadi perspektivlərin hərkətliliyini daha da sürətləndirib. Bolqarıstanda Azərbaycanın təşəbbüsü ilə gerçəkləşən "Həmrəylik Həlqəsi" layihəsi də məhz bu iqtisadi həmrəyliyin simvolu kimi xarakterizə oluna bilər.

Bolqarıstan ilk növbədə, Azərbaycanın yanacaq neqlində əsas tərəfdaşlarından biridir. Cənub Qaz Dəhlizində yer almış və hazırda Avropa İttifaqının (Aİ) genişləndirən yanacaq tədarükündə ilk sırada qərarlaşıb. Azərbaycanın enerji siyasətinin səmərəliliyini xüsusi dəyərləndirən rəsmi Sofiya öz enerji təhlükəsizliyinin bir hissəsini məhz Azərbaycana etibar edir. TAP istifadəyə verildikdən sonra əsas alıcılarından biri kimi Bolqarıstan Azərbaycanın daha çox yanacaq neqli üçün təşəbbüsləri artırırdı və hazırda bu ölkəyə qaz neqlinin həcmi 1 milyard 250 milyon kubmetr təşkil edir. 2022-ci ildə bu rəqəm cəmi 600 milyon kubmetr idi. 2024-cü ilin sonunda isə 1,5 milyard kubmetr nəzərdə tutulur. Ancaq bu da Bolqarıstan üçün yetərlidir və Azərbaycan qazının daha çox ixalına üstünlük verilir. Cənab Radevin vurğuladığı kimi ölkəsi yanacaq təminatının təqribən 50 faizini Azərbaycan hesabına bağlasa da, bu rəqəmi 70 faizə qədər artırmaqda ısrarlıdır. Bu da yuxarıda da vur-

İkitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq platforması... Azərbaycan və Bolqarıstan yeni iqtisadi gündəliklə Avropada inteqrasiyaya töhvə verir

ğuladığımız kimi Azərbaycanın enerji siyasətində əsil tərəfdaş və dostluq, humanizim mövqeyinə gəldir.

Azərbaycan Panavropa qaz təchizatçısı kimi fəaliyyətini Avropa məkanında genişləndirir və enerji təhlükəsizliyi məsələlərinin həlli üçün öz dəstəyini əsirgəmir. Bu siyasət rəsmi Sofiya üçün xüsusi strateji əhəmiyyət daşıyır, bu baxımdan enerjinin şəxələndirilməsində Azərbaycanın yürütdüyü iqtisadi diplomatiyanın uğuru öz uğuru sayır, çünki bu strateji enerji kursu enerji həmrəyliyi platforması kimi digər iqtisadi proqramlara dərin zəmin yaradır.

Bolqarıstan, eyni zamanda, qaz neqli istiqamətində önəmli tranzit ölkəyə çevrilirdir. Hazırda Azərbaycan qazı Bolqarıstan ərazisindən digər qonşu ölkələrə ixrac edilir və şübhəsiz ki, gələcəkdə bu ölkələrin sayı daha da artacaq. Yəni, bu, əməkdaşlıq qlobal enerji şəxəsinin coğrafiyasını artırır.

Hazırda Bolqarıstanın yanacaq kompleksləri də birbaşa Azərbaycan sayəsində yenidən qurulur. Sofiyada SOCAR-in yanacaq məntəqələrinin fəaliyyəti və "Asarel Investment" ilə SOCAR arasında yeni sazişin imzalanması bu ölkənin enerji təhlükəsizliyinin bir seqmenti kimi Azərbaycana bağlı olmasının bir təzahürüdür.

Bolqarıstanın Azərbaycanla müasir iqtisadi əməkdaşlıq gündəmində "yaşıl enerji" tərəfdaşlığı da aktuallaşıb. Azərbaycanın son

2 ildə Aİ ölkələri ilə bərpə olunan enerji sahəsində yeni çığır açması və 2022-ci ildə Rumen Radevin bəyan etdiyi kimi Azərbaycan Bolqarıstan üçün təkəftə qaz təchizatçısı deyil, eyni zamanda, "yaşıl enerji"

təchizatçısı kimi özünü etibarlı partnyor və təchizatçısı kimi yaxın dövlətdir. Azərbaycanın bərpə olunan enerjiyə keçiddə Avropa İttifaqı ölkələri ilə əməkdaşlığa dair imzaladığı sənədlərdə bolqar şirkətləri də yer alır. Azərbaycanın təşəbbüsü ilə "yaşıl enerji"nin əsas ixrac marşrutu olan yaradılmış "Xəzər-Qara dəniz-Avropa" dəhlizində də Sofiya özünü əsas strateji tərəfdaş kimi görür. 2022-ci il dekabrın 17-də Buxarestdə imzalanmış "Azərbaycan Respublikası, Gürcüs-

tan, Rumıniya və Macarıstan Hökumətləri arasında "yaşıl enerji"nin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş" əsasında, "Xəzər-Qara dəniz-Avropa Yaşıl Enerji Dəhlizi" və ya "Qara dəniz kəməli"nin əsası qoyulub və bu dəhliz coğrafiyası böyüyür. Bolqarıstan həmin dəhlizdə yer almaqla Azərbaycanın külək və Günəş enerjisinin Avropaya neqlində də tamziti mövqə qazana bilər.

Bolqarıstan həm də Orta Dəhlizə iştirakçı kimi Azərbaycanla bir platformada yer almaqdadır. Rəsmi Sofiya Bakı-Tbilisi-Qars qlobal nəqliyyat sistemində qoşulmaqla artıq Asiya və Avropa arasında vacib nəqliyyat bağlantısının üzvü sayıla bilər. Bu isə Orta Dəhlizdə Azərbaycan, Türkiyə, Gürcüstan, Bolqarıstan işbirliyi sayəsində ikitərəfli, üçtərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlığın genişlənməsi fonunda qitələrarasında geoiktisadi platformanı daha da möhkəmləndirəcək.

Bütün bu çoxşəxətli əməkdaşlıq arxitekturası Azərbaycan ilə Bolqarıstan arasında iqtisadi münasibətlərin və ticari dövriyyənin də artmasına töhfə verir. 2023-cü ildə tərəflər arasında mal dövriyyəsinin həcmi təxminən 400 milyon dollar olub. 2024-cü ilin ilk rübündə isə bu rəqəm daha da artaraq 153 milyon dollara çatıb. Bu isə o de-

məkdir ki, ömtə mübadiləsi ilin sonunda ən azı 600 milyon dollar olacaq.

İqtisadi əməkdaşlığın ən yaxşı səhifəsi iki ölkənin biznes icmaları arasında daim artan işgüzarlıqdır. Son illərdə hər iki tərəfin biznes nümayəndə heyətinin qarşılıqlı səfərləri, Biznes-forumlar və biznes qrupları arasında əldə edilən razılaşmalar iqtisadi layihələrin icrasını daha da genişləndirib. Bu baxımdan Bakıda keçirilən Biznes Forum işbirliyinin daha da möhkəmlənməsi və yeni birgə layihələrin həyata keçirilməsi üçün yaxşı zəmin yaradacaq. Yeri gəlmişkən, cənab R.Radevin səfəri çərçivəsində Azərbaycanın Sahibkarlar Təşkilatları Milli Konfederasiyası ilə Bolqarıstan Sənaye Kapitalı Assosiasiyası arasında imzalanmış Anlaşma Memorandumu iki ölkənin biznes icması arasında investisiya layihələrində yeni imkanlar açmaq və biznes missiyaların təşkil baxımından çox faydalıdır.

Bolqarıstan Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərdə aparılan investisiya layihələrinə də qoşulmaqda maraqlıdır. Azərbaycanın qədim mədəniyyət paytaxtı olan Şuşa və Bolqarıstanın Veliqo-Tirnovo arasında əlaqələrin qurulması qarşılıqlı simvolu olmaqla yanaşı, gələcəkdə bolqar şirkətlərinin Qarabağda iqtisadi proqramlarda təmsil olunması üçün açar rolunu oynayacaq.

Beləliklə, Rumen Radevin Azərbaycanla səfəri iki ölkə arasında yeni iqtisadi gündəlik yaratmaqla çoxşəxətli iqtisadi panoramını daha da genişləndirəcək. Eləcə də tərəflər arasında imzalanmış Strateji tərəfdaşlığın gücləndirilməsi haqqında Birgə Bəyannamə isə gələcək iqtisadi əməkdaşlığın Yol xəritəsi hesab oluna bilər.

E.CƏFƏRLİ

Fransızların inamı ölüb...

Avropa kontingentinin "dünya hegemoniya" traktatının reallaşması üçün trampilin rolunu oynamış I Sənaye İnkilabından ötən üç əsr "köhnə qitə"ni həm də "arzulanan ünvanı" kimi səciyləndirmişdi. Son 300 ildə əksəriyyət Avropaya "təhlükəsizlik, rahatlıq və zənginlik" dəyərləndirməsi ilə yanaşırdı. Hətta bir neçə il öncəyə qədər dünyanın əksər regionlarında aparılan sorğularda on təhlükəsiz bölgə ki-

mi Avropa, xüsusilə Qərbi Avropa dəyərləndirilirdi ki, bu ünvanın yaşam şərtləri olduqca cəlbədiçə görünürdü. İkinci, hətta üçüncü dərəcəli sayılan ölkələrdən Avropaya axının səbəbləri sadalanarkən də bu amil xüsusilə qabardılırdı - Avropa rahatlığı, Avropa etimadı, Avropa "hüquq proyektsiyası". Bu "rahatlığın" bir səbəbi sosial rifahın yüksəkliyi idisə, digər səbəb kimi "qoca qitə"nin insan hüquq və azad-

lıqlarının "təşəkkül nöqtəsi" sayılması idi. Belə bir təsvir vardı - bu qitədə hər şey beynəlxalq hüquqa əsaslanır və hər kəs xoşbəxtdir.

Amma əsl realıq tamamilə fərqli ştrixlərə söykənən mənzərədə özünə yer tapır. Başqa sözlə, Avropa heç də "arzulanan qitə" deyil - xüsusilə, bu qitədə yaşayan insanların qarşılıqlı olaraq etimad mühiti ən aşağı səviyyədədir. Avropanı özündə birləşdirən beynəlxalq statuslu təsisatların ikili standartlara əsaslanan qərar və fikirləri,

addımları, yanaşmaları sadə insanlarda inamsızlığın get-gedə artması üçün stimula çevrilir. Xüsusilə, Avropa İttifaqı adlanan "birliyin" xidmət etdiyi korporativ maraqların konturları bəlli olduqca hər kəsin fikri dəyişir - təsadüfi deyil ki, hətta Aİ-nin fərqli strukturlarında təmsil olunan parlamentarilər, Aİ üzvü olan dövlətlərin siyasi rəhbərləri qurumun ikili standartlara əsaslanan siyasi xəttini ifşa edir, bu qurumda baş alıb gedən korruptsiya faktlarını, qeyri-hüquqi əsaslı qərarların alınması presedentlərini, maliyyə maxinasıyalarını konkret sənədlərdə və misallarla üzə çıxarırlar. Bu isə, Avropa insanının ilk

Avropada qarşılıqlı etimad yox səviyyəsindədir

növbədə yaşadığı ölkənin rəhbərlərinin Aİ-yə "əsas idarəedici funksioner" kimi baxdığı üçün inamını öldürür, eyni zamanda, qurumun demokratik təsisat olaraq onun həyatında oynadığı rola inamını azaldır. Bu faktlarla sübuta yetirilir...

Daha fəxr etmirlər...

Məsələn, Fransızların yarısı Avropa İttifaqı ilə bağlı narahatdır, hətta 16 faizi qəzəblidir. Bu barədə Fransa İctimai Rey İnstitutunun (IFOP) "Ouest France"-in sifarişli ilə apardığı sosial sorğunun nəticələrində qeyd edilib. Avropa seçkilərinə cəmi bir ay qaldığı vaxtda fransızların Avropa İttifaqı ilə bağlı daha çox mənfi fikirdə olduğu müəyyənləşib. Fransızların yalnız dördüdə biri Avropa ilə bağlı müsbət fikir ifadə edib. Sosial sorğunun nəticələrinə görə, təqaüdüçülər (50 faiz) və ticarətçilər (53 faiz) daha çox narahatlıqlarını bildiriblər. Qəzəb və narahatlıq hissi respondentlərin yaşından asılı olaraq çox dəyişir. 18-24 yaşlı gənclərin yalnız dördüdə biri (26 faiz) narahət olduğunu deyir, 65 və daha yuxarı yaşda olanlar üçün bu rəqəm 50 faizə yüksəlib. Avropalı olduqları ilə fəxr edən fransızların sayı əvvəlki illərlə müqayisədə azalıb. Val də Luar, Normandiya və Korsikadan olan əhalinin üçdə biri (30 faiz)

avropalı olduqları ilə heç vaxt fəxr etmədiklərini qeyd ediblər.

Avropa quruculuğunun Fransa üçün müsbət təsirləri olacağına inanmayan fransızların da sayı əvvəlki illərlə müqayisədə kifayət qədər azalıb. Sənətkarların və ticarətçilərin yarısından çoxu (53 faiz) və işçilərin (51 faiz) Avropa İttifaqına mənsub olduqları üçün fəxr etmədiklərini bildiriblər.

Hətta avropalı olmaqdan qürur duyan fransızlar arasında narahatlıq hissi 43 faiz təşkil edib. Nəhayət, fransızların ən yaxın hiss etdikləri ölkələr İspaniya (24 faiz), Almaniya (23 faiz), Belçika (18 faiz) və İtaliya (14 faiz), bütün digər ölkələr 3 faiz və ya daha azdır.

Bəli - "köhnə qitə"nin əsas baza gücü sayılan sənətkarların və ticarətçilərin Avropa İttifaqına mənsub olduqları üçün fəxr etmədikləri artıq real faktır. Çünki ortada fəxr ediləsi bir hal yoxdur. Aİ ilə bağlı məsələ açıq və mübahisəsizdir:

- Qurum daxilində korruptsiya faktları son bir ildə daha da intensivləşib;
- Verilən siyasi qərarlar kontingentin deyil, fərqli güclərin maraqlarına xidmət edir;

- Siyasi qərarlarda qərəzlilik miqdarı getdikcə artır;

- İqtisadi asılılığı ildən-ildən artan Avropanın xilası üçün heç bir konseptual addım atılmır, tam əksinə, iqtisadi asılılığın daha da yüksəldilməsi xətti açıq-aydın hiss edilir;

- Son 3 ildə Mərkəzi Avropada baş verənlər qitənin fors-major situasiyalara hazır olmadığını, söylənələrin yalnız quru pafosa söykənən söz-dən ibarət olduğunu ortaya çıxardı;
- Enerji təhlükəsizliyinin təmini məsələsi "qoca qitə"nin ən zəif nöqtəsi kimi ortaya çıxdı.

tiran halları dəstəkləyir. Elə götürək xalq Avropa İttifaqına inamını itirdiyini deyən Fransaya - bu ölkə son 4 ildə Azərbaycana qarşı olmanın şər-böhtan kampaniyaları təşkil edir və bu addımların məhz Aİ, AŞPA kimi qurumların "qətnamələri" ilə möhkəmləndirməyə çalışır. Fransa Senatının, Milli Assambleyasının son illərdə Cənubi Qafqaza yönəlik bütün sənəd və qərarları separatizmin açıq dəstəklənməsinə, erməni lobbisinin maraqlarının təminatına hədəflənib. Makron hakimiyyəti bütün beynəlxalq müstəvilərdə Azərbaycana qarşı açıq müharibə və düşmənçilik aparıb.

Eyni zamanda, Avropa İttifaqının "aparıcı dövləti" statusu qazanmaq üçün Paris min bir

Avropa niyə bu günə düşdü?

Bəli, bu kimi məqamlar Avropanın tam və oturuşmuş siyasi-iqtisadi mərkəz kimi çıxış etməsinə imkan vermədi. Hətta bəzi hallarda "beynəlxalq" statuslu məhkəmələri, qətnamələr qəbul edərək siyasi qərarlar verən qurumları belə fərqli lobbilərin ucuz təsirinə uduzan Avropa məkanı günü-gündən simasını itirir. Bu fakt uzaqdan daha aydın görünürdü - fransızların sorğusu, problemlərin içdən də hiss edildiyini təsdiqlədi.

Aİ-nin bu vəziyyətə düşməsinə Fransa amili...

oyun oynayır - hətta öz yaxınında olan dövlətləri belə erməni lobbisinin yalanlarının esirinə çevirməyə çalışır. Bəzi hallarda bu baş tutub - bəzi hallarda isə bu ölkələr fransız oyununda iştirak etməyib. Beləliklə, Aİ-nin fərqli maraqların əlində alətə çevrilməsində Fransa amilini də inkar etmək olmaz. Bu baxımdan Aİ-nin hazırkı qeyri-demokratik imicinin formalaşmasında Fransanın "xidməti" olduqca böyükdür...

P.İSMAYILOV

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

“Azərpoçt” MMC PDM- 0125984955, 0552004544
“Azərömbuatayımı” ASC - 0124411991, 0124404694
“Soma” MMC - 0125940252, 0503336969
“Pressinform” MMC - 0703400100, 0504560835
“Qaya” MMC - 0125667780, 0502352343
“Qasid” MMC - 0124931406, 0124938343

F.Ş.Ruhid Hüseyinov - 0124349301, 0505357898
“Türkistan Media Group” MMC – 050 241-48-23
“Region Press” MMC – 055 316-79-01
“Ziya LTD” MMC - 0124977696, 0503067744

6 aylıq abunə - 79,20 AZN
12 aylıq abunə - 158,40 AZN

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Məqalə “Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi”nin maliyyə dəstəyi ilə “Vətəndaş cəmiyyəti, hüquqi dövlət quruculuğu” istiqaməti üzrə hazırlanmışdır

Y.SAHİB

Cəmiyyətimizin hazırkı inkişaf mərhələsində ictimai həyatın bütün sferalarında baş verən köklü dəyişikliklər onların siyasi praktikada nəzərə alınmasını tələb edir. Yeni demokratik siyasi sistem formalaşmasında milli prioritetlərin reallaşdırılması siyasi institutların, xüsusilə, vətəndaş cəmiyyətinin maraq və tələbatının rəşadət və optimal həyata keçirilməsi sosial siyasətin əsas yönümlərindən birinə çevrilir. Demokratik rejimin ən əhəmiyyətli təminatı, şərti və eləcə də nəticəsi vətəndaş cəmiyyətinin və hüquqi dövlətin qurulmasıdır.

Hüquqi dövlət anlayışı və vətəndaş cəmiyyəti bir çox birləşdirici və hər ikisinin ümumi prinsiplərinə malikdir. Bu göstəricilər də əsasən hamı üçün çox önəmli əsasları özündə birləşdirir. Bütün bunlar həm qlobal, həm də milli və regional ölçülərdə vətəndaş cəmiyyətinin öyrənilməsinə tələb edir, eləcə də dövlətin bu institutlarla bağlı siyasətinin, onun formalaşmasının və həyata keçirilməsi

Vətəndaş cəmiyyətin inkişafı...

Hər ölkənin tərəqqisi üçün vacib şərtidir!

mexaizmlərinin kompleks olaraq cəm şəkildə araşdırılmasını aktuallaşdırır. Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyətinin təkmilləşməsi özünəməxsus fərqləndirici xüsusiyyətlər daşıyır. Bu təkmilləşmə prosesində nə qədər Qərbin beynəlxalq modeli əsas götürülsə də, vətəndaş cəmiyyəti və hüquqi dövlət quruculuğunda respublikamızın milli spesifikasiyası da özünü göstərir...

Mövzu barədə fikirlərini “Yeni Azərbaycan”la bölüşən Konstitusiyaya Araşdırmalar Fondunun rəhbəri, hüquq müdafiəçisi Əliməmməd Nuriyev bildirib ki, vətəndaş cəmiyyəti özünüidarə və özünütənzimləmə mexanizminə malik olan, müliki şəxslərin könüllü birləşməsi nəticəsində yaranan qeyri-siyasi ictimai birlikdir: “Hazırkı qloballaşan dünyada baş verən müxtəlif hadisələrin dünyəvi siyasətinin əsas gündəliyinə çıxarılmasında, bu hadisələrin təkmilləşməsində və onlar ətrafında ictimai fikrin yaradılmasında vətəndaş cəmiyyətinin təsir gücünün müəyyənəndirilməsi gün keçdikcə aktuallıq kəsb edir. Demokratik cəmiyyətdə başlıca siyasi institut olmaq etibarilə dövlətdə vətəndaş cəmiyyətinin qarşılıqlı münasibətinin tənzimlənməsi məsələsinin sistemli, kompleks öyrənilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Vətəndaş cəmiyyətinin konseptual səviyyədə müəyyənəndirilməsi, onun hüquqi bazasının yaradılması həyati zərurətdir. Fərqli coğrafiyalarda vətəndaş cəmiyyəti institutlarının fərqli modelləri, qanunvericilik prosesi, on-

ların bu prosesin subyektinə çevrilməsini şərtləndirən səbəb və amillər vətəndaş cəmiyyətinin təşkil edən qrupların maraqlarının təşəkkülü mənbəyini üzə çıxır. Siyasi institutların vətəndaş cəmiyyəti ilə əlaqəsi və qarşılıqlı münasibəti mövcud problemin elmi əsaslarla öyrənilməsinə ciddi tələbat yaradır”.

Hüquq müdafiəçisi bildirib ki, müasir dövrün ictimai

təsirləri ola-

raq, qeyri-hökumət təşkilatları hüquqi dövlət quruculuğu, ictimai-siyasi həyatın demokratisləşdirilməsi, insan hüquq və azadlıqlarının qorunması, cəmiyyətdə harmonik və sabit inkişafın təmin edilməsində əhəmiyyətli rol oynayırlar: “Ümummilli lider Heydər Əliyev bildirmişdi ki, ögər hər hansı bir ölkənin xalqları öz hüquqlarını anlayır və onları qoruya bilirlərsə, o zaman on kiçik dövlət belə ən böyük məmləkət qədər güclü olur. Vətəndaş cəmiyyətinin aparıcı qüvvəsi

kimi, qeyri-hökumət təşkilatları üçüncü sektorun, ümumilikdə, cəmiyyətin sosial-iqtisadi inkişafının ən müxtəlif istiqamətlərinə, sülh və təhlükəsizliyin, dinc birgəyaşayışın təmin olunmasına, bəşəriyyəti narahat edən problemlərin həllinə böyük töhfə verir.

Ulu öndərin əsasını qoyduğu azərbaycançılıq fəlsəfəsi milli dövlətçilik ideyasının əsasını təşkil edir, bu sahədə qanunlar hazırlanıb, hüquqi islahatlar həyata keçirilib. Heydər Əliyevin bu sahədə gördüyü arastırılmalı işlərin nəticəsində dövlətimiz üçün çox uzun zamandır ciddi məsələ olaraq gündəmə gələn milli dövlətçilik problemi elmdən çıxaraq praktik olaraq həyata keçirilməyə başladı. Sözsüz ki, cəmiyyətin tələbatını ödəyən siyasi quruluşu, tam formalaşmış ictimai-siyasi institutları olan güclü dövlətdə vətəndaşların rifahının, hüquq və azadlıqlarının təmin olunması mümkündür. Bütün bunları gözü qarşısına alan Heydər Əliyev dövlət quruculuğunun özündə duran ictimai-siyasi instituta böyük diqqət yetirdi. Xüsusilə də 1995-ci ildə müstəqil Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının hamılıqla səs verərək qəbul edilməsinin ən mühüm xüsusiyyətlərindən biri də respublikamızda demokratik dövlət və vətəndaş cəmiyyəti formalaşdırılmasının prioritet olaraq vacib sahəyə çevrilməsidir”.

Ə.Nuriyev qeyd edib ki, Azərbaycanda yeni, dinamik, iqtisadi və demokratik siyasi sistem formalaşması, qloballaşma dövrünün tələblərinə cavab verən iqtisadi və siyasi xətmin işlənilməsi üçün vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu istiqamətində uğurlu cəhdlər respublikamızın sabit,

Mehralı Məhərrəmov -80

Dünya Məhərrəmov Mehralı Məhərrəmov oğlunun 80 yaşını tamam olub. Bu münasibətlə dostları, ailə üzvləri və nəvələri təbrik ediblər.

Yaşadığı 80 illik ömründə daim xeyirxah əməlləri ilə ətrafında olan bütün insanların məhəbbətini qazanıb. O, ehtiyacı olan insanlara mənəvi dəstək olub.

M.Məhərrəmov Ulu Öndərin ideyalarına daim bağlı olan, Prezidentimiz və dövlətimizə sədəqətli bir vətənpərvər şəxs kimi tanınır. Təsədüfi deyil ki, o, çətin zamanlarda qətiyyəti və riskli mövqə göstərərək birmonalı şəkildə Ulu Öndəri dəstəkləyib.

Qeyd edək ki, gözəl ailə başçısı, mürd və səmimi insan kimi tanınan M.Məhərrəmovun 3 övladı, 6 nəvəsi var. O, hər zaman həyat yoldaşı Bəsti xanımın birlikdə zəhmətkeşlik və insanlıq nümunəsi olub...

Babalarnı 80 illik yubileyi münasibətilə təbrik edən nəvələri İsmayıl və Rəvan Rəsulzadələrlə onun 100 yaşına və yubileyini Şuşada qeyd etməyi arzulayıblar.

damavli inkişafına, mənəvi dəyərlərin zənginləşməsinə, vətəndaş həmrəyliyinə əlverişli şərait yaradır: “Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyətinin formalaşması və inkişafı prosesi əlverişli şəraitdə təzahür edir. Cəmiyyətimizdə ictimai həyatın bütün sferaları transformasiyaya məruz qalır, bu qanunauyğun prosesdə köhnə sosial və siyasi təsisatlar yeniləri ilə əvəzlənir. Belə dəyişikliklərdən kənar vətəndaş cəmiyyətinin formalaşması, yeni pozitiv sosial-siyasi dəyişikliklər prosesinin uğurla, səmərəli başa çatması qeyri-mümkündür”.

Şəfalı əllər...

Yeganə BAYRAMOVA

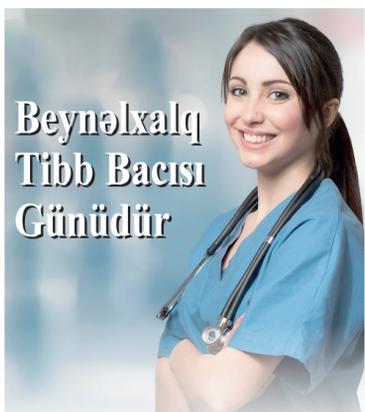
Səhhətimizdə kiçik bir narahatlıq hiss etdikdə belə sağlamlığın həyatımızda böyük önəm daşdığına fərqinə varırıq. Bu zaman sahib olduğumuz peşəni ləyaqətlə yerinə yetirən tibb işçilərinin nə qədər ilmi, yüngüldən və şəxsi işi öz öhdələrinə götürmələrini təxmin etmək o qədər çətin deyil. Şəfalı əllərinə ehtiyac duyduğumuz bu ali sənət sahiblərinə nə qədər təşəkkür etsək, yenə də azdır. Çünki hər birimizin yararsız məlhəm, ağrısız dözümlü, dərdinə şəfa verən onlardır. Xəstə ilə ünsiyyət, yəni vurmaq, təzyiqli yoxlamaq və digər işlər tibb bacılarının öhdəsinə düşür. Onu da xatırlatmaq dəyər ki, koronavirus infeksiyasına qarşı aparılan mübarizədə bütün dünyada tibbi bacıları təcürüb və peşəkarlıqları, öz-özünə üstün şəxsi keyfiyyətləri və qətiyyətləri ilə yaxından iştirak ediblər.

Xatırladaq ki, ilk azərbaycanlı şəfqət bacısı General Əliqası Şıxlinskiyin həyat yoldaşı Nigar Şıxlinskaya olub. O, Birinci Dünya müharibəsi başlayanda yaralı əsgərlərə tibbi yardım üçün yaradılan Qırmızı Xaç Cəmiyyətinin sədri seçilib. ...Arəstə Baxışova adı hamınıza tanış gəlir. Bəli, arxa cəbhənin ölməz qəhrəmanı olan Arəstə də bu peşəni səvərkə icra edənlərdən idi. Təəssüf ki, İkinci Qarabağ müharibəsində şəhid oldu. Ancaq adını Azərbaycanın ham qanı, həm şanlı səhəvlərinə yazaqat köçdü bu dünyadan. O, bir çox yaralı əsgər və zabitlərimizi döyüş meydanından

çıxarıb və onlara tibbi xidmət göstərərək ölməyən pəncəsindən xilas edib. Oktyabrın 23-də Qubadlı uğrunda gedən gərgin döyüş zamanı yaralı əsgərlərimizi döyüş meydanından çıxaran zaman güllə yararı alıb. Ömrünün otuz birinci baharında Vətən uğrunda qəhrəmancasına şəhid olub. Ölümindən sonra tibb bacısı Florens Naytingelin şöhrətinə təsis olunan “Florence Nightingale” medalı ilə təltif edilib. Yeri gəlmişkən, səhər Beynəlxalq Tibb Bacısı Günü kimi qeyd olunur. Başqa sözlə desək, bu gün nəcib əməllərinə görə humanist peşə sahiblərinə təşəkkür etməyə dəyər. İlk tibbi təhsil almış şəfqət bacıları müalicə müddətində xəstələrlə ən çox ünsiyyətdə olan, həkim və ya feldşerin göstərişlərini yerinə yetirən peşə sahibləridir. Hazırda tibb bacıları səhiyyə işçiləri arasında sayca çoxluq təşkil edirlər. Xəstələrin sağa-

lib şəfa tapması və normal həyata qayıtmağında həkim göstərişlərini yerinə yetirən xidmət işçisi kimi onun üzərinə böyük vəzifə düşür.

Qeyd edək ki, Beynəlxalq Tibb Bacısı Günü Kırım müharibəsi zamanı (1853-1856) ilk dəfə şəfqət bacısı xidməti təşkil edən məşhur ingilis Florens Haytingel ad günü şöhrətinə təşkil edilib. O, 1820-ci ildə İtaliyanın Florensiya şəhərində zəngin ingilis ailəsində dünyaya gəlib. Valideynləri onu doğduğu şəhərin adına uyğun olaraq Florens adlandırdılar. İyirmi yaşında ikən cəmiyyət üçün yaralı bir şəxs olmaq arzusunun ifadə edən gənc qız gündəliyində belə bir qeyd yazıb: “Tanrı mənimlə danışıq və məni xidmətinə çağırıb. İnsanlara xidmət etməyin ən doğru yolunu tibb bacısı olmaqdan keçdiyinə qərar verdim”.

Beynəlxalq Tibb Bacısı Günüdür

İdman

Baş Prokurorluğun futbol komandası Ulu Öndərin xatirəsinə həsr olunmuş turnirdə Fair-Play mükafatına layiq görülüb

Baş Prokurorluğun futbol komandası Gənclər və İdman Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən Ulu Öndər Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr olunmuş dövlət qurumları arasında II minifutbol turnirində final mərhələsinə yüksəlib.

Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, kollektiv nümunəvi davranış göstərdiyinə, dürüst oyun nümayiş etdirdiyinə və futbol etikası qaydalarına riayət edərək rəqib komandalara üzvlərinə hörmətlə yanaşdığına görə turnirin “Ən yaxşı Fair-Play” komandası seçilib.

Bu səbəbdən Baş Prokurorluğun futbol komandasına “Ən yaxşı Fair-Play” mükafatı təqdim edilib.

Azərbaycan sambo millisi 8 ildən sonra Avropa çempionatında qızıl medal qazanıb

Sambo üzrə Azərbaycan millisi Serbiyanın Novi Sad şəhərində keçirilən Avropa çempionatını 3 medalla təmməmləyib.

Azərbaycan Sambo Federasiyasından AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, yığma qitə yarışında 1 qızıl və 2 bürünc medal qazanıb.

2022-ci il dünya çempionatının mükafatçısı Elvin Bağrov (64 kiloqram) finalda Narek Dallakyan (Ermonistan) 5:0 hesabı ilə qalib gələrək ilk dəfə böyük Avropa çempionu olub. Sonuncu dəfə böyük Avropa çempionu Avropa çempionu ünvanına 8 il öncə Amil Qasımov çıxmışdı. O, 2016-cı ildə Rusiyanın Kazan şəhərində keçirilən yarışda qitənin ən güclüsü olmuşdu. Həmçinin Rəsul Aydəmirov (98 kiloqram) və Nicat

Məmmədli (58 kiloqram) 3-cü lük uğrunda görüşdə qalib gələrək bürünc medal əldə edib. Qeyd edək ki, yarış mayın 11-12-də gənclər və yeniyetmələrin Avropa çempionatı ilə davam edəcək.

Erməni kilsəsi, yoxsa “fransız kölgəsi”?

Gücsüz etirazçılar kürsü davası aparır

Cənubi Qafqazda sülhün aktuallaşdığı bir zamanda Ermənistan daxilində bözi qüvvələr prosesə mane olmaq üçün səfərbər ediliblər. Xəbər verildiyi kimi, Azərbaycan ilə Ermənistan arasında delimitasiyanın başlanması ilə bağlı aprelin 19-da öhdə edilmiş razılığa əsasən Tavuş ərazisində ərazilərin müəyyənənməsi prosesinə qarşı etiraz aksiyası başlanmışdır. Mayın 4-də İrəvana yürüş başlayıb. Mayın 9-da Respublika meydanında

da “Baqrat hərəkatı” adlandırılan aksiyanın lideri arxiyepiskop Qalstyan baş nazir Nikol Paşinyanın impichment prosesinin başlandığını elan edib. Erməni Apostol Kilsəsinin Tavuş yeparxiyasının rəhbəri, arxiyepiskop Baqrat Qalstyanın mayın 9-u axşamı mitinqçiləri evlərinə gətirməyi təklif edib və mayın 10-da səhər saatlarından etibarən yenidən İrəvan küçələrində etiraz edəcəklərini bildirib.

Dünya mayın 10-da isə arxiyepiskop Qalstyan tələbləri kütləvi tətilərə başlamağa çağırıb. Qeyd edək ki, İrəvan Dövlət Universitetinin bir qrup tələbəsi də etiraz aksiyası ilə bağlı tətilə başlayıb. Onlar müxtəlif fakültələrə gedib “Tələbələr ayağa qalx” qışqıraraq tələbələrini tətilə qoşulmağa çağırıblar. Tələbələr qarşısında çıxış edən keşiş Baqrat Qalstyan 1988-ci ildə baş verənləri xatırladı. Bu arada baş nazir Paşinyanın impich-

menti ilə bağlı məsələnin reallaşma ehtimalı olduqca aşağıdır - o baxımdan ki, müxalifət həm impichment proseduruna başlamaq, həm də onu uğurla həyata keçirmək üçün kifayət qədər səsə malik deyil. Ermənistan mətbuatının məlumatına görə, impichmentin reallaşması üçün müxalifətin “Hayastan” və “Şərəfimiz var” fraksiyalarının deputatları ilə fəal müzakirələr aparılır. Lakin bu ideyanı həyata keçirmək üçün müxalifətin kifayət qədər səsi yoxdur. Ermənistan qanunvericiliyinə görə, impichment proseduruna başlamaq üçün 36 deputatın və ya parlamentarilərin ümumi sayının üçdə birinin imzasını toplamaq lazımdır. Müxalifət isə ümumilikdə, 35 deputatı var - hətta prosesi başlamaq üçün onlara daha 1 səs lazımdır. Nəzəri cəhətdən bunu müstəqil deputatların köməyi ilə reallaşdırırsalar belə sonradan səsvərmədə çoxluğu əldə etmək daha çətin görünür. “Şərəfimiz var” katibi Tiqrən Abramyanın jurnalistlərə açıqlamasına görə, bu məsələ ilə bağlı heç bir müzakirə aparılmayıb. “Hayastan” blokundan olan deputat Ar-

tur Xaçatryan isə bildirib ki, prosedura başlamaq üçün müxalifət verilməz namizətin təqdim etməlidir. Müvafiq forma alındıqdan sonra isə 24 saat ərzində tələb olunan 36 imza toplanmalı, daha sonra 48-72 saat ərzində impichmentlə bağlı səsvərmə keçirilməlidir. Vurgulandıq ki, səsvərmənin nəticəsi Paşinyanın xeyrinə görünür - impichment üçün ən azı 54 səs lazımdır ki, müxalifət bunu reallaşdırmaq üçün minimum ətrafına 18 deputat daha əlavə etməlidir. İrəvanın ayrı-ayrı küçələrində baş tutan aksiyalar isə davam etdirilib. Mərkəzləşdirilmiş mitinq Respublika meydanına axşam saatlarına təyin edilib.

Bu arada etirazçıların baş nazir namizədi haqda məlumat verilmir - bununla belə, erməni mətbuatı əsasən iki şəxsin üzərində dayanır. Bunun biri keçmiş Prezident Robert Köçəryan, digəri isə keçmiş Ömbudsman Arman Totayandır. Bütün bu qarışıqlığın başında dayanan kilsə isə bu “namizədlər” heç birini dəstəkləməkdə fikrində görünür - yayılan məlumatlarda erməni Qriqoryan Kilsəsinin başçısı Qareginin hazırkı proseslərin əsas aparıcı siması Baqrat Qalstyanın namizəd olmasını istəyir. Beləliklə, yaradılan bu qarışıqlıqdan hər bir “düşərgə” öz xeyri

üçün istifadə etmək arzusundadır. Siyasi mütəxəssislər isə Ermonistanda baş verənləri xarici təsirlərin proyeksiyası kimi dəyərləndirir. Xüsusilə, Azərbaycanla vasitəçisiz görüşlərin keçirilməsi perspektivi dövründə bu kimi etirazların formalaşdırılması prosese açıq mane olmaq istəyindən doğur. Siyasi analitiklər daha çox Qərb “əlini” bu işin səbəbkarı kimi vurğulayır. O baxımdan ki, revansist siyasi müxalifət hələlik ikinci plandadır - öndə olan isə Fransanın siyasi xəttinə sadiqlik nümayiş etdirən kilsədir. Bu nöqteyi nəzərdən etiraz aksiyalarının məhz qərb dairələri tərəfindən “stimullaşdırılması” real görünür.

Xalqın mütləq əksəriyyəti isə regiona sülhün gəlməsinə dəstəkləyir. Sosial şəbəkə seqmentlərində çıxış edən ermənilər baş verənləri növbəti siyasi sənari adlandırdılar. Onların fikrincə, Ermonistanda müstəqil dövlət kimi ayağa qalxmasını isteməyən qüvvələr “kilsə etirazlarının” rüşeymini təşkil edir. Ermənilər iddia edirlər ki, Paşinyanın öz sərhədləri daxilində dövlət qurmaq arzusu onlar üçün daha yaxşı gələcək vəd edər.

SADIQ

Təsisçi:
Yeni Azərbaycan Partiyası
Baş redaktor:
Alqış HƏSƏNOĞLU

www.yeniazerbaycan.com
mail@yeniazerbaycan.com
Ünvan: Bakı - AZ-1000, Üzeyir Hacıbəyov 66
Telefonlar:
598-37-76, 498-82-21
498-81-24, 498-19-84

İndeks: 67100
Lisensiya: N-B-317
Tiraj: 5652
Sifariş: 1036
“Kapital Bank” ASC-nin Nərimanov rayonu filialı
h/h - 33080019443900419109
kod - 200093
VÖEN - 1500486601

Qəzet “Yeni Azərbaycan”ın bilgisayar mərkəzində yığılıb, səhifələni və “Azərbaycan” nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilib.

Qəzet 1993-cü ilin aprel ayında nəşr olunur.
Məsul nəvbətçi:
Yeganə Bayramova